CUMARTESİ
22 NİSAN 1933
8 inci sene No. 2583
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM IZZET

Nümayişçiler dün sabahtan akşama kadar isticvap edild

Nümayişçi talebeden çoğunun mevkufen muhakeme edilecekleri anlaşılıyor

Nümayiş Hadisesi

Razgrat'taki müessif hâdise, İstanbulda daha az müessif olmıyan bir hâdiseye sebep oldu. Razgrat vakasının, duygulu ve faziletli Türk gençliği arasında teessür uyandırması tabiî idi. Ve gençliğin bu teessürü, Bulgar mezarlığına bir çelenk koymak suretile izhar etmesi de duygusundaki necabeti tebarüz ettirmeğe kâfidir. Çelenk meselâ bir heyet tarafından götürülseydi ne iyi olurdu?. Yazık ki öyle olmadı. Bir miting yapılmasına teşebbüs edildi. Hükûmet mitingin yapılmasını mahzurlu gördü ve bunu menetti. Bu şerait altında şuurlu Türk gençliğinin vazifesi teessürün izharı için başka şekiller düşünmek ve mitingi yapmamaktı. Halbuki memnuiyete rağmen, büyük bir içtima yapılmak istendi ve hükûmet te zabıta kuvvetile mitingi dağıtmak mecburiyetinde kalarak müessif hâdise vukua geldi.

Unutulmamalıdır ki, gençlik ne kadar duygulu ise, hükûmet te millî davaları daima hassasiyetle müdafaa eden bir cümhuriyet hükûmetidir. Devlet, hükûmet, fırka, gençlik, bunlar biribirinden ayrı, gayri şeyler değillerdir. Millî hissi yatımızı rencide eden her hâdise, resmî olsun, gayri resmî olsun, bütün millî teşekküllerin kalbinde ayni akisleri uyandırır. Hükûmet, bazı yüksek menfaatler namına Razgrat hâdisesi etrafında nümayişkâr bir tezahür yapılmasını menetmiş ise, bunun bir takım makul sebeplere istinat ettiğine inanmak lâzımdır. Sonra ortada asayişin muhafazası, mülâhazası vardır. Tecrübe göstermiştir ki bazan bu nevi toplanmalar, muhteris ve menfaatcu kimseler için bulanık suda balık avlamak vesilesidir. Gençliğin saf ve necip duyguları, bize dost olmıyan mahafil namına hareket eden unsurlar tarafından istismar edilebilir. Gençliği de hepimizi de böyle bir vaziyete düşmekten koruyacak olan hükûmetin teyakkuzudur.

Kaldı ki Razgrat hâdisesinin Bulgar efkârı umumiyesi ve Bulgar matbuatı arasında uyandırdığı akislerin de derin teessürden ibaret olduğunu görüyoruz. Ve böyle olması tabiîdir. Ajans haberleri, Bulgar hükûmetinin hâdiseye vazıyet ettiğini bildiriyor. Hâdise etrafında yapılacak tahkikat, Türk - Bulgar dostluğuna karşı suikast yapmak istiyen unsurların parmağını meydana çıkarabilir. Razgrat hâdisesine, Kırcali vakasına şu ve ya bu meseleye rağmen, biz, Türk-Bulgar dostluğuna inanırız. Bulgarların da Türklerle dostluğu millî bir siyaset olarak kabul ettiklerine kaniiz. Çünkü bu, her iki tarafın da menfaatlerine uygun bir siyasettir. Türk - Bulgar dostluğu harp sonrası beynelmilel hayatının bir ananesi halini aldı. Biliyoruz ki bunu çekemiyenler vardır. Geçenlerde Garbî Avrupanın büyük gazetelerinden biri, Garp devletleri arasındaki geçimsizlikler ve imtizaçsızlıklar ile Şarkî Avrupadaki sükûn ve âhengi gıpta ile tetkik ve mukayese eden bir yazı neşretmişti. Yakın şark milletleri bu âhenkli yaşayışı, maziden alınan acı derslere borçludurlar. O mazi artık geride kalmıştır. Ve bir defa daha avdet etmemesine çalışmak, alâkadar milletlerin mukadderatını idare edenler için en esaslı bir vazifedir.

Genç, ihtiyar, hepimize terettüp eden vazife de omuzlarında ağır bir mes'uliyet taşıyan devlet adamlarının bu yoldaki mesailerini kolaylaştırmaktır.

Ahmet ŞÜKRÜ

Dün mevkuf talebeyi ziyaret et mek istiyen ailelerinden bir kısmı

Tahkikat iki safhada!

Cürümleri hafif cezayı müstelzim görünenler tahliye edilecekler

Razgrat hâdisesi üzerine evvelki gün yapılan nümayişte vukua gelen hâdiseler meni icap eden gayri kanunî şekillerde tezahür ettiğinden tevkifat yapılmıştır. Tevkif edilen doksana yakın talebenin isticvabına dün akşama kadar devam edilmiştir. Hâdise etrafında zabıta tahkikatı da ayrıca devam etmektedir. Yeniden bazı talebe derdest edilmiştir. Tahkikat iki safhada ilerlemektedir. Birinci safhası bu nümayişin muharrik ve müsevviki olanlar,ikinci safhası da tezahüratın başından sonuna kadar ihtarata, hatta filî mümanaatlara karşı koyanlar hakkındadır. Müddeiumumî Kenan, Vali muavini Ali Rıza, Emniyet müdür muavini Hüsnü, Müddeiumumî başmuavini Hikmet, nöbetçi müddeiumumî muavini Nüsrat B. ler dün sabahtan itibaren bu hâdisenin her iki safhadan tahkikine başlamışlardır. Tahkikatta hâdisenin muharrik ve müşevviki olanlarla nümayiş esnasında filî mümaneatlara karşı koyanların ayrı ayrı tespiti ile uğraşılmıştır.

Tahkikat, henüz neticelenmemiş olmakla beraber, hadisenin tahrik, teşvik ve tertip eseri olduğu kanaatini teyit edecek safhada ilerilemektedir. Filhakika nümayişlerden evvel yapılmış olan bir müsamerede bu hususta hissiyatı tahrik

(Devamı 2 inci sahifede)

Hâdiseye vazıyet etmiş olan Müddeiumumî Kenan Bey

Fener - 3, Süleymaniye-1

Fener tam dördüncü golü yapmak üzere iken düdük çalmıştı

Dün Taksim ve Fenerbahçe sahalarında lik maçlarına devam edildi. Sabahtan Fenerbahçe, Süleymaniye B takımları çok zevkli, ve heyecanlı bir müsabaka yaptılar. B takımları arasında bugüne kadar ne beraberliği, ne de mağlûbiyeti olmıyan Fenerliler dünkü maçı da sıfıra karşı beş sayı gibi mühim bir farkla kazandılar. Fenerbahçe B takımı diyebiliriz ki, dünkü kadrosu ve oyunile birinci kümenin birçok birinci takımlarından daha güzel oynuyorlar.. İkinci oyun Anadolu, Eyüp birinci takımları arasında idi. Evvelki yazımızda bu maçın galibinin şampiyonu üezrinde oynayacağı rolün pek mühim olduğunu kaydetmiştik.15,15 te oyuna hakem Adil Giray Beyin idaresinde başlandı. Takımlar daimaki kadrolarını muhafaza ediyorlar, yalnız iki takımın da birer ve en iyi oyuncuları yok. Oyunun ilk manzarası Anadolunun lehine devam ediyor. Sağ ve sol açık güzel ortalayışlarla Eyüp kalesini muhasaraya aldılar. Muavin ve müdafilerin yerinde müdahaleleri ile birinci devreyi Anadolunun yaptığı bir gole Eyüp mukabele edemeden mağlûp olarak bitirdi.

(Devamı 5 inci sahifede)

Fener - Süleymaniye ma çında heyecanlı bir saniye

38 inci liste

ANKARA, 21 (A.A.) — T. D. T. Cemiyetinden verilmiştir: Karşılıkları aranacak arapça ve farsça kelimelerin 38 numaralı listesi şudur:

1 — Ahmak	*8 — Arize*
2 — Aile	*9 — Arz-etmek-*
3 — Akıbe	*10 — Asıl-asl-*
4 — Âlim	*11 — Azap*
5 — Ar	*12 — Azil-Azl-*
6 — Arız	*13 — Azim-azm-*
7 — Arıza	*14 — Aziz*

Listelerde çıkan kelimelerden ma naları birden fazla olanların her mânası için ayrı karşılıklar ileri sürülebilir. Karşılık gönderen zatların gönderdikleri karşılıklardan du yulmuş ve işitilmiş olmıyanları hangi kaynaklardan aldıklarını göster meleri rica olunur.

Ankara ziyareti

Atina gazeteleri dostane neşriyat yapıyorlar

ATİNA, 21 (A.A.) — Gazeteler, Yunan nazırlarının yakında Ankaraya yapacakları seyahatin Türk - Yunan dostluğunun hakika ten iki milletin olgun şuurunun eseri olduğunu bir kere daha göster mek fırsatını bahşeylemekte bulunduğunu yazmaktadır. Bu ziyaret, iki milleti biribirine rapteden dostane bağların bir kat daha sağlamlaşmasını temin edecektir. Gazeteler, M. Çaldaris tarafından İsmet Paşa Hazretleri nezdinde yapılmış olan teşebbüsten sonra Türkiyedeki Yunan sanat erbabı mese lesinin dostane bir surette halledileceği ümidini izhar etmektedirler.

23 nisan

Milletin hakimiyeti ken di eline aldığı gün

Yarın Milletin hakimiyeti eline aldığı günün yıl dönümüdür. Bu münasebetle bütün resmî daireler, mektepler, malî müesseseler tatil edilecek, gece şehirde tenvirat yapılacaktır. Yarın ayni zamanda çocuk haftasının da başlangıcıdır.

Bu münasebetle yarın saat on beşte

Halkevinde merasim yapılacaktır. Merasime İstiklâl marşı ile başlanacaktır. Halk Fırkası İstanbul Vilâyeti idare heyeti reisi Cevdet Kerim Bey tarafından bir nutuk söylenecek daha sonra Gazi Hazretlerinin nutkundan muhtelif parçalar okunacaktır. Bu merasim ve nutuklar Radyo ile dinlenebilecektir.

Bayramın birinci günü çocuklar Fatih parkında toplanarak Himayei Etfal bayraklarile süslenmiş otomobillerle sıra ile Belediye, Fırka, Himayei Etfal Halkevi, Vilâyet, Kolordu merkezlerini ziyaret edecekler ve bu suretle Taksim abidesi, önüne gideceklerdir. Abide önünde toplanmış olan çocukların manevî şahsiyetinde bütün Türk çocuklarının bayramı Halkevi tarafından tebrik edilecek ve merasimle Türk sancağı çekilerek selâmlandıktan sonra Abideye çelenkler konulacak, ve merasime nihayet verilecektir.

(Devamı 2 inci sahifede)

Yarın Milliyet'te
Türkiye B. M. Meclisi Reisi Kâzım Pş. Hz.nin başmakalesi

Tevfik Rüştü ve Celâl beyler bugün geliyorlar

Hariciye vekili B. ve refakatinde heyet bu akşam hareket edecekl

ANKARA, 21 (A.A.) — Hariciye Vekili Dr. Tevfik Rüştü Beyefendi, silâhları bırakma konferansı müzakerelerine iştirak etmek üzere bu akşamki trenle Cenevreye hareket etmiştir. Vekil Beye hususî Kalem müdürü Kemal Beyle Orhan Tahsin Bey refakat etmektedir.

İktısat Vekili Mahmut Celâl Bey, Yunan ricaliyle iktısadî müzakerelerde bulunmak üzere bu akşam Atinaya hareket etmiştir. Hariciye müsteşarı Numan Bey, İstanbulda Vekil Beye iltihak edecektir. Celâl Beye İş Bankası Umum müfettişi Sami Bey refakat etmektedir. Mahmut Celâl Beyin bir iki gün İstanbulda kalması muhtemeldir.

Vekillerimiz, istasyonda Heyeti Vekile arkadaşları ve mebuslar tarafından uğurlanmıştır.

İktısat Vekili trene Gazi istasyonundan binmiştir.

Balkan konferansı Türk heyeti murahhası reisi Hasan Beyle umumî kâtip Ruşen Eşref Beyler İstanbula hareket etmişlerdir.

Cenevrede bu seferki toplant

ANKARA, 21 (Hususî) — Cenevrede bu ayın yirmi altısın tekrar içtima edecek olan terki t

(Devamı 2 inci sahifede)

Tevfik Rüştü ve Celâl Beyler.

İç ödünçlemede savaş

Bir çok şehirlerimizde gelen tahviller hemen tükeniyor

ANKARA, 21 A.A. — Doktor Cevdet Nasuhi Bey bugün saat 15 te Ankara Halkevinde dahilî istikraz hakkında verdiği konferansta ödünçleme işinin unsurlarını birer birer anlattıktan sonra sözlerini şöylece bitirmiştir:

"Cümhuriyet rejiminin, sadece yemiş verici bir işe yatırılmak üzere, bir iç ödünçlemeye baş vuruşu, bilhassa terbiyece tesirleri çok mühim ve çok geniş olacak olan kendi nevinden ilk bir adımdır. Buna Türk halkının vereceği cevap, bizim kendi kendimize ve biribirimize inancımızın ölçüsü olacaktır. Başarılmış işler, alınmış yollar, varılmış duraklar, bizim kendi kendimize ve birbirimize inanmamız için sağlam teyit kuvvetleridir.

İnkılâp savaşlarımızın her safhasında olduğu gibi, en önce, biz, milletçe kendi kendimize inanalım ve kendi kendimize dayanalım. Ondan sonra, bize yadellerden ve yabancı ellerden gelecek olan şe artık yardım olmıyacaktır, bir y

(Devamı 5 inci sahifede

Ergani bakır madeninin bu kap sından servet fışkıracak

ANKARA - DELİORMAN

"Türkler" diye bir şey yoktur. "Türk milyonlar" diye de bir şey yoktur. Dünyada sadece (Türk) vardır. Tek yürekten tek baştan, tek gövdeden, tek candan yoğurulmuş tek Türk vardır.

Bir tek vücudün herhangi bir yanı incinince acısını nasıl bütün benlik duyarsa Türkün tatlısını acısını da Türk böyle duyar.

Güneşte bir Türk aksırsa, sesini yüreğimizde dinleriz. Bilinmezlerde bir Türk ağlasa gözyaşı kan olup içimize akar. Burada birimizin burnu kanasa dünyanın öbür ucundaki Türkün yüreği kanar.

Çünkü kaç dünya varsa hepsinde ki Türk bir Türktür.

Deliormanda olup biten işe, işte bu bakımdan ehemmiyet veriyoruz. Razgratta incitilen, (Ben) im. Ankarada sevinen (Sen) sin. Okyanuslar aşırısında sızlayan (hepimiz) iz.

Bir mezarlık yıkılmış, yıkılabilir.. Yalnız bunda dikkat edilecek şey yüreğimin kırılmamasıdır.

Bir dağ kopar, bir denizi kapatır. Olabilir. Yalnız bu kopuş iddialı dost luk bağlarını koparmamış olsun.

İyri bir siyaset doğrulaştırılabilir, yahut bunun tersi olur.

Politika, entrika, türlü hava, aklı selim, aklı sakim, büyük diplomasi, küçük kombinezon ve saire...

Bunların hepsi mümkündür. Fa bizim görüş zaviyemizin dışında

Biz her nerede olursa olsun T kün yürek sevinci ile yürek acısın rürüz ve yalnız onunla ilişikliyiz.

Vardar boyunda satırdan geçi mekte olan Bulgar için Sofya ne yarsa Tuna boyunda, Nil boyun Missisipi boyunda incinmiş Türk çin Ankara öyle duyar.

Deliorman işine bunun için he canla, duyğu ile, ateşli ateşli kar yoruz ve karışacağız. Bu, Bulgar nın iç veya dış işlerine karışmak mek değildir. Türkün, Türk işine rışması demektir.

Bu hakkımızı hiç bir kombineze değişip feda edemeyiz. Sonra ke benliğimize kendimiz hıyanet et oluruz.

Şu dönek dünyada ve çapraşık yatta her şey örtbas edilebilir. Y nız..

Yalnız millî benliklerde açılan ralar ne kapanır, ne unalır.

Bütün milletlere verilen bu du ve haktan biz mi, yalnız biz mi k dimizi yasaklayacağız? Bunun im nı mı var? Bu hakkı bizden tank zıhlılar değil, Tanrı bile alamadı.

Türk !

Türk incinmiştir.

Sana dikkat, hiddet ve heye tavsiye ederim.

Aka GÜND

DOLGUN İKRAMİYELERİ VE % 5 Faizi ile sağlam bir gelir olan istikraza iştirak için istical ediniz, TAFSİLÂT İLÂN SAHİFESİNDE.

Tarihî tefrika: 152

93 felâketleri ve Ignatief

Halk Rusların İstanbulu işgal edivermelerinden korkuyordu...

Artık Karadağ, Sırbistan, Bulgaristan hudutları işleri de Rus teklifi dairesinde halledilmişti. Türkiye Başvekili İran ile Babıâlinin ayrıca anlaşacağını, müzakerenin başladığını murahhaslara bildirdiği için, ondan da bahse hacet yoktu. Yalnız tazminat meselesi kalmıştı. Bu da o gün ve ertesi gün içinde halledildi. Ruslar donanma ve konsolit istemekten vazgeçtiler. Dobruca arazisi ile Batum, Ardıhan, Kars, Beyazıt havalisi Ruslara bırakıldı. Tazminat ta 310 milyon rubleye indirildi. Türk murahhasları son şekli Babıâliye bildirdiler ve Meclisi Vükelâ kararı ve padişahın iradesile yazılı imza mezuniyetini istediler.

Bu sırada İgnatief'in sabırsızlığı son dereceye gelmişti. İstanbul'dan gelecek karar, bunca yıllık çalışmalarının sonu olacaktı. Onu İstanbul'da bütün müzakereleri takip ediyordu. Bir mektubunda diyorduki :

«Baş Vekille ve Saraskerle görüştüm. Her ikisi de padışahın bugün akşam üzeri bir ferman isdar edeceğini, bu fermanla Saffet paşaya Rusya'nın bütün tekliflerinin kabulu emri verileceğini söylediler. Her iki devlet adamı, Rusya'dan müsamaha beklediklerini, fakat her hâlde Rus tekliflerinin kabul edileceğini teyit ediyorlar. Padışah yalnız tazminata karşı zırhlı verilmesini kabul etmemektedir. Serasker Rauf paşa. Baş Vekil Ahmet Vefik paşanın Rusya'ya karşı samimi olduğunu, onu İngiliz tarafdarı ve bize karşı iki yüzlü satmakta aldandığımızı söyliyor. Başvekili hiç sevmiyen Alman elçisi Prens Reuss de bu fikirdedir. Onun sözüne göre Ahmet Vefik paşa, Rusları sevmemekle beraber, muahedeyi mutlaka imzaya azmetmiştir. Eğer sukut ederse yerine ya Saffet paşa, yahut Server paşa gelecek, onlar Ahmet Vefik paşa kadar sözlerini geçiremiyecekleri için işler muallakta kalacaktır. Bunun için Alman elçisi, icap ederse bazı müsamahaları kabul ederek, hemen sulhun akdini tavsiye ediyor ve bunu size yazmamı istiyor. Avusturyada'ki heycana, Fransız sefirinin bile Rus tekliflerini kabul edilemiyecek kadar ağır buluşuna göre, bu işi bir ayak önce bitirmemiz Avrupa siyasetine de faydalı olacağı düşüncesindedir.»

Onu, Rus baş mürahhasına bu haberleri verirken, İstanbul'daki ecnebi elçiliklerinde de büyük bir heycan hüküm sürüyordu. En ziyade İngiltere ve Avusturya elçiliklerinden çıkarak bütün ecnebi muhitine yayılan sözler, bu kadra ağır şartları kabul ile Rus buyunduruğu altında geçmekten ise, Rusların İstanbul'u işgal etmelerini kabul etmek daha iyi olurdu. Çünkü İstanbul'un Rus ordularının eline düşmesi, bütün Avrupayı Rusya aleyhine kaldıracaktı. Avrupalılar Rusları İstanbuldan çıkarmağa kalkıştıkları takdirde ise vaziyet bütün bütün değişmiş olacaktı.

Türkler'de de büyük bir heycan vardı. İstanbul halkı, Rus ordusunun şehir kapılarında olduğunu, günün birinde koca İstanbul'un da işgali ihtimal dahilinde bulunduğunu biliyor, bu korku içinde yürekleri çarpa çarpa sulhu bekliyordu. Bununla beraber, tuna boyundan beri bin bir felâket içinde hicretten hicrete sürüklenen muhacirler başta olarak, herkes, uğranılan felâketin mes'uliyetini en başta Padişaha, ondan sonra da Vükelâyı ve kumandanları emirler altında ezen saray kamarillâsı erkânına atfediyordı. Eski başkâtip küçük Sait paşa, damat Mahmut paşa, Serasker Rauf paşa, Bahriye nazırı İngiliz Sait paşa isimleri herkesin ağzında idi.

Padişah, son imzadan evvel gene bir umumî meclis topladı. Eski sadrıazamlardan mütercim Rüştü paşa ile Ethem paşa, eski şeyhülislâm'lardan Hasan Fehmi Efendi de bu mecliste bulundular. sarıklılardan bir kısmı her ne olursa olsun müdafaa fikrini ileri sürüyorlardı. Fakat müdafaa imkânsızlığı göz önünde idi. Başvekil Ahmet Vefik paşa meharetle herkese vaziyeti izah ederek meclisten zaruri muahedeyi kabul kararını koparddı. Abdülhamit de bu mazbataya dayanarak ferman verdi.

Çarın cülûs gününe bir gün kala Ferman Ayastafanosa geldi. O zamana kadar muahedenin başlıca noktaları zaten imzalanmıştı. Saffet Paşa ve Sadullah Bey ıstırap içindeydiler. Memleketin en müthiş bir parçalanmasına imza koyacaklardı. Hazırlanan muahedeye göre Tuna boyu, Balkanlar büsbütün elden gidiyor, imparatorluğun Karadenizde hiç bir limanı kalmıyor, Edirne Vilâyeti bakıyesi ile Makedonya arasına Bulgar toprakları giriyordu. Rusların elile kurulan büyük Bulgar Prensliği istediği zaman Türkiyeye saldırabilirdi. Böyle bir halde Türkler için yalnız Çatalca ve Bolayırda müdafaa imkânı kalacaktı. Bu da pek tehlikeli idi.

İstanbul, murahhaslara mutlaka Çarın cülûs gününe kadar imza lüzumunu da bildirmişti. Abdülhamit, sulh imzalanmadan cülûs gününün geçmesinden çok korkuyordu. Çünkü bir taraftan Grandük Nikola ve Ignatief şiddetli bir ültimatomla bu günü son mehil saymışlardı. Bu geçirilince Rusların İstanbula girmesi korkusu vardı. Diğer taraftan da Çarın cülûs günü münasebetile Rus ordusunda yapılacak şenlikler, atılacak toplar, İstanbul halkını ürkütecek, belki de kargaşalıklara sebep olabilecekti. Abdülhamit, bu tehlikeye karşı gelmek vesilesini ileri sürerek İstanbulu kuvvetli bir zabıta altına aldırdı. Bunda muahedenin Türkiyeye verdiği ağır zararlardan müteessir olacak halkın padişah aleyhine kıyamı tehlikesine karşı tedbir almak fikrinin de tesiri vardı.

Rus ve Türk murahhasları, son konuşmalarını yapıyorlardı. İgnatief, son dakikada iki teklif daha ileriye sürdü:

Bunlardan biri, muahedenin 15 gün zarfında padişah tarafından tastiki ile Petersburgta taatisinin icrası idi. Bundan maksat, evvelâ muahedeyi Abdülhamide tastik ettirmek, sonra Çarın tastiki ve taati muamelesinin icrası için Türkiyeyi Petersburga bir elçi göndermeğe mecbur bırakmaktı.

Türk murahhasları, zaten Çardan son bir iki müsaade koparmak için Petersburga fevkalâde bir murahhas göndermek arzusundaydılar (1). Bu teklifi kolaylıkla kabul ettiler.

İkinci teklif, muahede ahkâmının iki tarafça kabul edildiğinden, bunu bozmağa teşebbüs edeceklere iki devletin de müttefikan karşı duracakları yolundaydı. İgnatief bu madde ile İngiliz ve Avusturyalıların itirazlarına karşı gelmek, onları mal sahibi verdikten sonra vermemeğe kalkan tellâl menzelesine düşürmek istiyordu.

Türk murahhasları, bunu kabul etmediler.

— Devletler bu muahedenin tadilini isterlerse onlara karşı gelmek kuvvete mütevakkıftır. Halbuki bu muahede Türkiyeyi o kuvvetten mahrum ediyor.

Dediler.

— Hayır, hayır! Biz o tuzağa bir kere düştük. Bir daha düşmek istemeyiz!

Diyerek bunu reddetmiştir.

İkinci Mahmut zamanında Edirne muahedesinin imzasını müteakip Çar Birinci Nikola nezdine gönderilen Damat Halil Paşa, Rus Vükelâsına sadece Çara sultanın hediyelerini takdim ve selâmlarını tebliğ edeceğini bildirdiği halde, Birinci Nikolanın huzuruna girince söz sırası getirerek muahedede bazı tadilâta muvafakatını temin etmişti. İşte İgnatief'in "tuzağa düşmek,, sözü buna imadır.

Damat Halil Paşa Abdülmecit ve Abdülâziz devirlerinde Bahriye Nazırlığı ve Tophane Müşürlüğü etmiştir. Bunun oğlu Mahmut Paşa da damatlardandır ve Prens Sabahaddin ve Lûtfullah Beylerin babasıdır.

(Devamı var)

(1) Ayastafanos müzakereleri sırasında İgnatief'in uzlaşmamazlığını gören Türk murahhasları, doğradan doğruya padişah tarafından Çarın nezdine bir murahhas izamını ileri sürmüşlerdi. Müşir Namık Paşanın gönderilmesi düşünülüyordu. Fakat İgnatief,

Sırbistanda altın madeni bulundu

BELGRAT, 21 (A.A.) — Bosnada Tuzla yakınında yeni bir altın ve gümüş madeni damarı bulunmuştur. Mütehassıslar bu maden tabakalarının fayda temin edecek surete işletileceği mütaleasında bulunmuşlardır.

Lehistanda bir kurtuluş günü

VARŞOVA, 21 (A.A.) — Mareşal Pilsudki, Wildo şehrinin Leh askerleri tarafından kurtarıldığı günün 14 üncü yıldönümü münasebetile bugün yapılacak merasimde hazır bulunmak için bu şehre gitmek üzere dün Varşovadan ayrılmıştır.

Romen prensesi Belgratta

BELGRAT, 21 (A.A.) — Prenses İlena, yanında kocası Arşidük Anton de Habsbourg bulunduğu halde dün tayyare ile Belgrada gelmiştir.

Prenses tayyare meydanında Yugoslâvya kraliçesi Marie ile Prenses Elisabeth tarafından karşılanmıştır.

Arşidük Anton 13-15 te kendisinin idare ettiği bir tayyare ile Viyanaya dönmüştür.

Belgratta kalan Prenses, kral ve kraliçeye misafir olacaktır.

Hitlerin yıldönümü

DANTZİG, 21 (A.A.) — Hitlerin yüldönümü münasebetile bugün şehir ve bilhassa Varoşlar donanmıştır.

BERLİN, 21 (A.A.) — Başvekilin doğumunun yıldönümü münasebetiyle muhtaç kimseler için toplanan ve bütün Alman milletince iştirak olunan ianenin hasılatın tevziinde din, ırk ve fırka farkı nazarı dikkate alınmamış ve bütün muhtaçlara tevziat yapılmıştır.

HARİCİ HABERLER

Amerikada üç milyar kâğıt para çıkarılıyor

Altın ihracatı da menedildi

VAŞİNGTON, 21 A.A. — Hükûmet tarafından ittihazı derpiş edilen kanunî tedbir, yeniden 3 milyara kadar kâğıt para çıkarılmasına mezuniyet veren bir maddeyi ihtiva etmektedir.

VAŞİNGTON 21 A.A. — Hazine nezareti, M. Rooseveltin bir emirnamesini neşretmiştir. Bu emir name bazı ahval müstesna olmak üzere altın ihracatını menetmekte ve hazine nazırına ecnebi kambiyosuna müteallik ahkâmı tanzim salâhiyetini bahşeylemektedir.

Emirname, ecnebi memleket hesabına altın ihtiyat akçesi vücude getirilmesini para veya çubuk halinde altın ihraç olunmasını menetmektedir. Yalnız hazine nazırı Amerika hükûmeti tarafından tanınmış herhangi bir ecnebi hükûmet namına ihtiyat olarak bulundurulan veya bankaya tevdi edilmiş olan altın ihracına mezuniyet vermeğe salâhiyettardir.

Hazine nazırı, tekrar ihraç edilmek üzere ithal edilmiş olan altının ihracına mezuniyet verebilecektir.

NEVYORK, 21 A.A. — Borsa muamelecilerine ânî olarak doların düşmesinden istifade etmesi muhtemel esham ve tahvilâtı satın almaları için pek fazla mikdarda emirler verilmiş olduğundan dün öğle vakti 3.870.000 aksiyon satın alınmış bulunuyordu.

NEVYORK, 21 (A.A.) — Borsada 7.130.000 esham satılmıştır. Bir çok esham fiatları bir ilâ dokuz puan yükselmiştir. İngiliz lirası 3.81 de kapanmıştır.

Tevfik Rüştü ve Celâl Beyler

(Başı 1 inci sahifede)

lihat konferansına gidecek heyetimiz son Heyeti Vekile içtimaında tekarrür etmiş Reisicümhur Hazretlerinin tasdikine iktiran etmiştir.

Konferansta Türkiyeyi Tevfik Rüştü Beyin riyasetinde kemafissabık Bern Elçisi Cemal Hüsnü ve Sivas mebusu Necmettin Sadık B. ler temsil edeceklerdir.

Heyete, Hariciye hususî kalem müdürü Kemal ve Hariciyeden Orhan Tahsin Beylerle, askerî müteahassıs olarak Erkânıharp Kaymakamı Şefik ve Yüzbaşı Seyfettin Beyler refakat etmektedir.

Konferansın bu içtimaına büyük ehemmiyet verilmektedir. Malûm olduğu üzere, bir aylık paskalya tatilinden evvel, İngiliz Başvekili M. Makdonald konferansa yeni bir terki teslihat plânı arzetmişti. Bu defa, bu İngiliz projesi münakaşa edilecektir. Heyetimiz bu plân hakkında Türkiyenin noktai nazarını umumî surette geçen ayizah etmiş ve bilhassa, Bogazlar üzerinde mevcut askerî tahdidatın ilgasını talep etmiştir.

Her halde, bu defaki müzakerelerin çok hararetli ve neticenin dünya sulhu için katî olacağı tahmin ediliyor.

23 nisan

(Başı 1 inci sahifede)

Çocuk alayı Köprüden geçerken vapurlar tarafından düdükler çalınarak selâmlanacaktır.

Yarın İlk ve Orta mekteplerde konferanslar verilecek ve Himayei Etfal cemiyetinin yardimile eğlenceler tertip okunacaktır. Himayei Etfal cemiyeti tarafından şehrin muhtelif mahallerine vecizeler yazılı levhalar asılacaktır.

Himayei Etfal cemiyeti tarafından hazırlanacak kartlar mekteplere dağıtılacak ve çocuklar bunlarla birbirlerini tebrike teşvik edilecektir.

Yarın tayyare ile şehrin muhtelif semtlerine Himayei Etfalin hazırladığı vecizeli kâğıtlar atılacaktır. Her kazanın mıntakasının, Himayei Etfal ve Fırka reislerinin yardımile 23 Nisan günü kutlulanacak ve eğlenceler tertip edilecektir. 23 Nisan günü öğleden sonra muhtelif istikametlere hareket edecek tramvaylarla çocuklar gezeceklerdir. Himayei Etfal cemiyeti tarafından Gülhane parkında çocuklara ve umuma müsamereler tertip edilecektir. Himayei Etfal cemiyeti tarafından 27 Nisan perşembe günü Maksim Barda bir çocuk eğlencesi yapılacaktır. 24 Nisan pazartesi günü saat on beşte çocuklara hitaben bir konferans verilecektir. 25 Nisan salı günü saat on beşte Halkevinde Gürbüz çocuk musabakası yapılacak, Meme çocuğu ve aMma çocuğu birincileri ayrılarak bunlara hediyeler verilecektir. 26 Nisan çarşamba günü saat on altıda İlk mektep çocukları arasında Halkevinde bir şiir ve söz musabakası yapılacak, bu musabakada birinci ve ikinci üçüncü gelenlere mükâfatlar verilecektir. 27 Nisan perşembe günü saat on beşte Halkferans verilecektir. 28 Nisan cuma günü evinde çocuk mevzuu hakkında bir konsaat on dörtte Halkevinin temsil şubesi tarafından Cağaloğlundaki merkezde ve Alayköşkünde çocuklar için müsamereler verilecektir. 29 Nisan cumartesi günü Halkevinden birer heyet tarafından yatı mektepleri ve Darülâceze ziyaret edilecek ve çocuklarla bayramlaşılacak ve küçük hediyeler dağıtılacaktır. Çocuk haftası içinde muhtelif günlerde Lise ve Orta metkeplerde civarlarındaki İlk mektep çocukları için müsamereler verilecek ve muhtelif sinemalarda çocukları alâkadar edecek filimler gösterilecektir.

Tahkikat iki Safhada

(Başı 1 inci sahifede)

edici sözler söylenmiş ve teşvikler yapılmışsa da işin bu safhada kalmıyarak caddelere taşması cürmü tevlit etmiştir.

İsticvabı yapılmış olanlardan bir kısmı nümayişlerin tertip eseri olmadığını, hatta bir nümayiş bile olmayıp sadece Bulgar mezarlığına bir çelenk koyarak Razgrattaki müessif hâdiseye asilâne bir surette mukabele etmek fikriyle hareket edildiğini söylemişlerdir.

Mevkuflar arasında bulunan Millî Türk talebe birliği idare heyeti reisi yüksek mühendis mektebi talebesinden Tevfik, umumî kâtibi tıp fakültesi talebesinden Şükrü Kaya Beylerle birlik idare heyetinin neşriyat ve propaganda encümenlerinin diğer azaları bu tahrik ve teşviki yapmakla maznundurlar.

İsticvaplar dün gece geç vakta kadar devam etmiş Müddeiumumi başmuavini Hikmet, ve muavin Nüsrat Beyler bizzat maznun talebeleri dinlemişlerdir.

Maznunlar ihtilâttan menedilmiş olduklarından dün kendilerini ziyarete gelen aileleri efradı ve arkadaşları ile görüştürülmemişlerdir.

İsticvaba bugün de devam olunacak ve tahkikat neticelendiği takdirde maznunlar bugün adliyeye verileceklerdir.

Hadiseye nazaran ceza kanununun bu harekete temas eden maddelerine göre maznun talebeden bir kısmının cürmü bir haftadan 15 güne, diğer bir kısmının cürmü 15 günden iki aya kadar, bir kısmının cürmü de 6 aydan 2 seneye kadar hapis cezasını istilzam etmektedir.

Yapılan isticvap neticesinde bir haftadan iki aya kadar hafif ceza görmeleri icap edenlerin bugün serbest bırakılmaları ve haklarındaki tahkikat ile durüşmalarının gayri mevkuf olarak cereyan etmesi muhtemeldir. Maznun talebe meyanında henüz vaziyetleri tespit edilmemiş olan bazı Bulgaryalı Türkler de vardır ve bunlardan bir kısmı görülen lüzum üzerine dün derdest edilerek Emniyet müdürlüğüne getirilmişlerdir.

Maznunlar arasında hanım talebe yoktur.

Tahkikatın dünkü safhası ve meselenin mahiyeti hakkında malûmat istediğimiz Vali muavini Ali Rıza Bey demiştir ki:

— " Tahkikat iki safhadan ilerilemekte, muharrik ve müşevvik olanlarla nümayişin bidayetinden nihayetine kadar ihtarata, fili mümaneatlara karşı koyanlar tespit edilmektedir. Maznunlar buna göre tespit edilecek, yarın belki adliyeye verilecektir.

Talebe birliğinin idare heyetiyle ileri gelenleri bu işe ön ayak olmakla maznundurlar ve cürmü meşhut halinde yakalanmışlardır. Bunlar kanunun menettiği fiilleri yapmışlar, tecemmua sebebiyet verdikleri gibi, nutuklar irat etmek suretiyle de tahrikte bulunmuşlardır.

Bu talebe birliği kendi fikirlerine tabi olarak hareketin mübah ve serbest olduğunu tahmin ediyordu. Kanunlara itaatkâr olmaları lâzım gelirken böyle bir harekete teşebbüs etmeleri doğru değildir."

Birliğin seddi için müracaat edildi

Hadisenin talebe birliğinin seddini icap ettirir bir mahiyet almış olduğu dün yazılmıştı. Filhakika Emniyet müdürlüğünce bu hususta vilâyete de resmen müracaat vaki olmuştur.

Talebe birliğinin muhtelif mektepler talebesi arasında temsilî bir vaziyeti olmadığı da görülmüştür. Mamafi birlik dün akşam geç vakta kadar seddedilmemişti. Set kararının bugün verilerek tatbik edilmesi muhtemeldir.

Bu set keyfiyeti cemiyetin feshi mahiyetinde olmamakla beraber bu cihet için de ayrıca tetkikat yapılacaktır.

Meb'usları davet

İstanbul Halkevi reisliğinden: 23 Nisan bayramı günü saat on beşte Evimiz Cağaloğlu merkezinde yapılacak merasime İstanbulda bulunan Türkiye Büyük Millet Meclisi muhterem azası Beyefendilerin teşrifleri ve adresleri malûm olmadığından bu ilânı davetiye yerine kabul buyurmaları, rica olunur.

Tardedildiler

Üç İngiliz mühendisi İngiltereye döndü

MOSKOVA 21 A. A. — İngiliz mühendislerinden Monkhouse, Cushny, Gregory ve Nordwal, saat 22,45 te Varşova - Berlin tarikile İngiltereye müteveccihen hareket etmişlerdir. Nordwall'in refakatin de bir Rus kadını olan zevcesi vardır.

Tredünyonların protestosu

LONDRA, 21, A.A. — Tredünyonlar kongresi ile Parlamentodaki Amele fırkası mümessilleri meclisi Rus ticaret eşyasına amborga konmasını şiddetli surette protesto etmeğe karar vermiştir. Meclis, M. Baldwin ile Sir John Simon'a gönderdiği bir mektupta ambargonun İngiliz sanayii üzerinde zararlı tesirler yapacağı ve Kellog misakını da ihlâl eder mahiyette olduğu düşüncesinde bulunduğu bildirmiştir. Bundan başka Meclis Moskovadaki merkez icra heyetine de bir telgraf göndererek mevkuf İngiliz tebaasının Rus - İngiliz dostluğu namına hemen salıverilmesini istemiştir.

Başka sebep var.

MOSKOVA, 21 (A.A.) — Sabotaj yapanlar hakkında verilen hükmü mevzuu bahseden İzvestiya gazetesi, Sovyet devlet memurlarının bağlı bulundukları müesseselerin menfaatlerini muhafaza ile mükellef oldukları için - diğerlerinden daha ağır cezalara çarpılmış olduklarını söyledikten sonra diyor ki:

"İngilterenin mes'ul mahafili tarafından İngiliz maznunlarının cürümleri anlaşılmadan derhal ma sum olduklarının ileri sürülmesi sebeplerini, Sabotaj ve casusluk işine değil, İngiltere tarafından Sovyet Rusyaya karşı tatbik edilen siyasî maksatlarda aramak lâzımdır.

Beraet ve mahkûmiyet

MOSKOVA, 21 A.A. — Tas ajansı bildiriyor: Pravda gazetesi mahkeme tarafından sabotaj ve casusluk meselesi hakkında verilen hüküm Sovyetler memleketi çalışan halk kütleleri tarafından memnuniyetle karşılandığını söylüyor. Gazete, mahkemenin Gregory'yi beraet ettirdiğini, ve çünkü Sovyet Rusyanın namuslu insanlarla namussuzları biribirine karıştırmak istemediğini yazarak makalesini bitirmektedir.

Geri istiyorlar

Mançuriden kaçırılan lokomotif ve vağonlar

MOSKOVA, 21 A.A. — Tas Ajansı bildiriyor: Gazeteler, Tas Ajansının aşağıdaki tebliğini neşret mektedirler:

Mançuri hükûmetinin diplomatik memuru 13-4 tarihinde Harbin Sovyet Jeneral konsolosunu ziyaret ederek Sovyet şimendiferleri için satın alındığı halde müdahale devresinde Çin şark şimendiferlerinde kalmış olan lokomotiflerin Sovyet Rusyaya nakli meselesini tekrar mevzuu bahseden bir mektup tevdi etmiştir.. Mançuri hükûmeti memuru bu mektubunda mevzuu bahis lokomotiflerin Çin Şark şimendiferleri defterlerinde kaydı olmadığını kabul etmekle beraber şimdiye kadar Sovyet Rusyaya ait oldukları bildirilmediği için Çin şimendiferleri malı olmuş bulunduklarını bildirmekte ve iadelerini veya bedelinin tesviyesini rica eylemektedir.

Sovyet Jeneral konsolosu, 18-4 tarihinde gönderdiği cevapta bu mesele etrafında yeniden izahat vererek bunların su götürmez bir surette Sovyet malı olduğunu isbat etmiş ve Çin Şark şimendiferlerindeki Sovyet mümessillerinin Pekin ve Mukden itilâfları hükümlerine noktası noktasına riayet etmeleri için emir almış olduklarını bildirerek Mançuri makamatının da bu suretle hareket ederek Çin şark şimendiferlerinin normal faaliyetine halel vermiyecekleri ümidini izhar eylemiştir.

SON DAKİKA

Razgrat hadisesi

Sefirimiz M. Muşanof ziyaret etti

RUSÇUK, 21 (A.A.) — Balkan muhabiri mahsusumuzdan: Sofya sefirimiz Tevfik Kâmil Beyefendi dün sabah M. Muşanof'u ziyaret ederek hâdise münasebetiyle teşebbüs ve şikâyette bulunmuştur. Bulgar Başvekili müessif vak'adan kendisinin de çok müteessir olduğunu ve tahkikat yapılması için derhal emir verdiğini ve Rusçuk valisi ile dahiliye nezareti umumî müfettişini Razgrada göndererek tahkikat icra ettirdiğini, mes'ullerin şiddetle tecziye edileceklerini cevaben temin etmiştir.

Düyunu umumiye bütçesinden tenzil

ANKARA, 20 (Telefonla) — 932 düyunu uummiye büeçesinde 3113231 lira tenzil edilmesi ve bazı daireler bütçesine fevkalâde tahsisat konmasına dair meclise bir lâyiha tevdi edilmiştir.

Saf ispirto

ANKARA, 21 (Telefonla) — Teşviki sanayi kanunundan istifade eyliyen tıbbî ecza ve müstahzarat lâburatuvarlarınca Sıhhiye vekâletince tayin edilecek mikdarda memlekette çıkarılan 100 dereceli saf ispirtonun bir litresinin 75 kuruşa satılması Heyeti Vekilece takarrür etmiştir.

Romadan dönüş

Von Papen ve Goering memnunen ayrıldılar

ROMA, 21. A.A. — Alman başvekil muavini M. Von Papen, İtalya toprağını terkederken İtalyan başvekiline şu telgrafı çekmiştir:

" Zatı devletlerile yapmış olduğum mükâlemeler esnasında iki memleketin menfeatlerine müteallik bütün meseleleri görüşmeğe muvaffak olduğumdan dolayı bahtiyarım.

Almanyaya Mussolini İtalyasının elde etmiş olduğu fevkalâde terakkiler ve bilhassa genç nesli vazife ve vatana hizmet hissile yetiştirmek için sarfedilmiş olan mesai hakkında hayranlıklarla dolu olduğum halde dönüyorum. Bu güzel netice, eski Avrupanın yeni bir şıma alması için beslenilen ümitleri hakkı göstermektedir.

MİLANO, 21. A. A. — Dük d'Ancone ile Alman nazırı M. Goering, panayiri ziyaret etmişlerdir. M. Goering, hava yolu ile Almanyaya dönmüştür.

Yelkenli tayyare

SARBUCCKEN, (A.A.) — Alman tayyarecilerinden Riedel, dün Condor ismindeki yelkenli tayyaresile Darmastadt yakınında kâin Griesheim ile Brieskastel yakınında kâin Mimbahc arasındaki 120 kilometre mesafeyi 3 saat zarfında katederek harikulâde bir mahret göstermiştir. Tayyareci, tayyaresile 1200 metre yükseklere çıkmıştır.

İsveç kralı; Hindenburga ziyafet verdi

BERLİN, 21 (A.A.) — İsveç kralı, İsveç sefarethanesinde Reisicümhur Mareşal Hindenburg ile Başvekil M. Hitler şerefine bir ziyafet vermiştir.

Yeni aza alınmıyor

BERLİN, 21 (A.A.) — Nasyonal Sosyalist fırkası idaresinin bir tebliğine nazaran 1 Mayıs tarihinden itibaren fırkaya yeni aza kabul edilmemiştir.

İtalyan bütçesi

ROMA, 21 (A.A.) — Bir ecnebi ajansı, şimdiki malî seneye ait İtalyan bütçesinin altı buçuk milyar açıkla kapanacağını ilân etmiştir.

Bu haber asılsız ve bir maksada müstenittir. İtalya, hesapları açık ve sarih olan nadir memleketlerdendir. İtalyan bütçesi, hattâ Fransız parlamentosunda misal olarak zikredilmiştir. 31 Mart tarihinde 1932 - 1933 senesine ait umumî bütçe açığı 3162 milyon idi.

Bu esas üzerine hesap edilecek olursa sene nihayetine kadar açığı takriben 4 milyara baliğ olacağı anlaşılır.

Yollar kongresi

MUNİH, 21 (A.A.) — Beynelmilel yedinci yolar kongresi, 1934 Eylülünün ilk haftasında Münihte toplanacaktır.

Maliye memurlarının maaşlarına zam yapılacak

Ekonomi

Odalar, borsalar kanunu

Tetkik edilen lâyihalarda ihtiyaca uygun yeni hükümler var

Ticaret odaları ve ticaret borsaları kanunlarında değişiklik yapılacağını yazmıştık. Vekâlet yeni kanun projelerini ticaret odası ve ticaret borsasına göndermiştir. Ticaret odası idare heyeti bunları tetkik etmektedir. Yeni kanunda Ticaret odaları birliği, mıntakalara göre teşkil edilecektir. Diğer taraftan elde mevcut bulunan ticaret borsası kanunu bundan yedi, sekiz sene evvel yapılmış, o zamanki ihtiyaçlar nazarı itibara alınmıştı. Halbuki meselâ İstanbul borsası, ilk teşkil edildiği zaman yalnız birkaç kalem zahire üzerine iş yapıyordu. Senelerden geçtikçe, borsaya yeni maddeler dahil olmuş ve işi daha ziyade genişlemiştir. İktısat vekâleti borsaların bu tarzdaki inkişafını nazarı itibara alarak, bugünkü iş hacimlerine göre kanun ve nizamnamelerini tadil edecektir.

Ölçüler müdürü

İktisat Vekâletinde teşkil edilen ölçüler ve ayar müdüriyeti müfettişliğine tayin olunan sanayi müfettişlerinden Alâettin Bey Ankaraya gitmiştir.

Yerli bisküvi

Son seneler içinde yerli bisküvilerimize rağbet ziyadesile artmıştır. Üç sene zarfında şehrimiz de tesis edilen bisküvi fabrikaları 50 yi geçmektedir.

Sanayi için ucuz elektrik

Sanayi birliği elektrik şirketinin sanayi için tatbik ettiği tarifede tenzilât yapmasını istemiştir. İstanbul sanayi müdürlyeti bu meseleyi tetkik ediyor.

Ofisler müdürlüğü

İş Bankası müfettişlerinden Sami Bey Ankarada teşkil edilecek olan ofisler müdürlüğüne tayin edileceği söyleniyor.

Almanyada üzümlerimiz

Almanya ticaret odasından İzmir ticaret odasına Türk üzümleri hakkında gelen malûmata göre, bu sene türk üzümleri Avrupa piyasasında çok rağbet görmektedir.

Muhtelif memleketler mahsulleri arasında Türk üzümleri lezetlerinin hoşluğu ve fiatlerinin ucuzluğu dolayısile tercih edilmektedir. Alâkadarların bildirdiklerineg öre iktisadî buhrana rağmen Türk üzümlerinin Almanyada sürümü normal senelerindekinden az olmamış, hattâ bir derece de artmıştır. Çünkü fiatler şimdiye kadar pek az görülen bir seviyeye düşmüştür. ,

Ticaret konferansında

ROMA, 21 (A.A.) — Beynelmilel ticaret konferansı, kontenjantmanlara, kambiyolara müteallik tahdidata, malların ve paraların nakline ait meselelerin müzakeresine devam etmiştir. Konferans, bir kaç takrir kabul etmiştir. Bu takrirlerde veziyette salâh husulünü temin için beynelmilel müzakerelere girişilmesi istenmektedir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

20 NİSAN 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstkrazı dahili	97.—	Elektrik	—.—
Şark d. yolları	3,15	Tramvay	—.—
D. Muvahhide	54.—	Tünel	—.—
Gümrükler	5,75	Rıhtım	18,25
Saydî mahî	7.—	Anadolu I Kuponsuz	44,50
Bağdat	11.75	„ III	46,—
T. askeriye	7,75	messil	56.—
İzmir Belediye İstikrazı	99		

ESHAM

İş Bankası Nama Kuponsuz	9,40	Bomonti kuponsuz	21,30
„ „ Hamiline kuponsuz	9,40	Terkos	30,50
„ „ Müessis kuponsuz	102	Çimento Ar.	11,30
Anadolu Hisse		İttihat dey.	23,65
İ. Şemeli	25,25	Şrk dey.	2.—
Trmvay	50,75	Balya	2.50
Reji	3,80	Şark m. ecza	2,85
Şir. hariye	15.—	Telefon	13,—

ÇEK FİATLARI

Paris	12,06	Prağ	15,92
Londra	726	Viyana	4,55,50
Nüyork	53,775	Madrit	5,52
Milano	9,26	Berlin	2,01,50
Brüksel	3,40,50	Varşova	4,21
Atina	82,26	Peşte	3,86,50
Cenevre	2,45,25	Bükreş	79,36
Sofia	67,28,50	Belgrat	34,98,75
Amsterdam	1,18,37	Moskova	10,93,25

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	171.—	1 Şilin, Av.	26.—
1 İsterlin	728	1 Pezeta	17.—
1 Dolar	210.—	1 Mark	50.—
20 Liret	218	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	115	1 Penga	33.—
20 Drahmi	25.50	20 Ley	23.—
20 i. İsviçre	820.	20 Dinar	55.—
20 Leva	26.—	1 Çernovoç	—.—
1 Florin	85.—	1 Altın	9,26
21 Kur. Çek	120	1 Mecidiye	34.—
		Banknot	2.—

Belediyede

Tarihî abideler

Seyyahlar gezdiği için temiz tutulacak

İstanbula gelen seyyahlar tarihî abideleri ve asarı atikayı tercihan ziyaret ediyorlar. Halbuki bu abidelerden bir kısmı mühmel yalları da bakımsız bir halde bulunuyor. Belediye abideleri mümkün mertebe temiz tutacak,bunların bulunduğu sokakları ve civarlarını da tanzim ve ıslah edecektir.

Adada elektrik

Adanın iç ve iskeleye uzak bulunan maden taraflarına elektrik cereyanı verilmesi için şirkete müracaat edilmiştir.

Şirket, elektrik cereyanı almak istiyen abonelere tesisat masarifini taksim ederek cereyan vermeği kararlaştırmıştır.

Belediye bahçeleri

Tepebaşı tiyatrosunun mukavele müddetinin bitmesi yaklaştığından müstecire ait yazlık sahneye, Gardenbara, garaja ve Asrî sinemanın içindeki sabit koltuk ve sandalyalara belediye fen heyeti tarafından yedi bin lira kıymet konmuştur.

Belediye mukavele bittiği zaman bu yedi bin lirayı ya bahçe sahibine vererek bu tesisatı devren alacak ve yahut müstecir bu tesisatı söküp götürecektir.

Taksim ve Tepebaşı bahçelerinin yeni mukavele şartları bugünlerde tesbit ve ilân edilecektir.

İnhisarlarda

İki sergi

İnhisar idaresi iştirake karar verdi

İnhisar umum müdürlüğü yakında Paris ve Peştede açılacak olan sergilere iştirak etmeğe karar vermiştir.

Bu sergilerde teşhir edilmek üzere yaprak tütünler, sigaralar ve likörlerden nümuneler hazırlanmaktadır.

Macar rejisi tütün alacak

Macar rejisi bu sene memleketimizden bir miktar tütün alacaktır. Bu maksatla şehrimiz tüxtün piyasası hakkında malûmat istenmiştir. ,

Yakında bir Macar heyeti şehrimize gelecektir.

Halkevinde

Dünkü içtimalar

DünHalkevinde samimî toplanmalar oldu

Ankara Lisesi mezunları

Kayseri Lisesi ve Ankara liseleri mezunları gençler dün öğleden sonra Halkevinde ayrı ayrı toplanarak teşkil ettikleri cemiyetlerin idare heyetlerini seçmişlerdir.

* * *

Toros gençler birliğinin çayı

Toros gençler birliği dün Halkevinde bir danslı çay tertip etmiştir.

Çaydan evel bir konser verilmiş, müteakiben çay ve dans başlamış, eğlenti gece saat 22 ye kadar devam etmiştir.

* * *

Antakya ve İskenderon ve havalisi Türkleri

(Antakya ve İskenderon ve havalisi Türkleri yardımlaşma birliği) dün saat on birde İstanbul Halkevinde ikinci kongresini akdetmiştir. Kongreyi reis Dr. Ziver, kâtip Edip, aza Reşat beylerden mürekkep bir heyet idare etmiştir. Nizamname heyetinin tertip ettiği nizamname bazı ufak tadilâtla umum heyet ve hazır bulunalar tarafından kabul edilmiş ve kongreye nihayet verilmiştir.

Seyyahlar

Nisanın yirmi beşinde İngiliz bandıralı Aandora star isminde bir vapur 500 seyyahı hâmilen şehrimize gelecekti. Bu seyyahlar içinde İngiliz ve Amerikan zenginlerinden bazı zevat vardır.

İstanbulda gezintiler...

Baharı Bebek sırtlarında görmeğe gidiniz!

Gazinolarda mevsim hazırlığı var: Kahve, çay 7 buçuk.. Fakat rakı?!.

Artık geldi... Geliyor, gelecek derken geldi. Hem de ne tatlı bir eda ve salına salına bir geliş. . . . Bize kendini bu kadar özleten baharden bahsediyorum. Sakın şüpheniz olmasın, içinize "aceba?" nın kurdu girmesin. Ben onu gördüm, baharı gördüm diyorum size. . . Eğer, onu hâlâ göremiyenler varsa kabahat kendilerinde. . .

Şehrin dört duvarı arasından azıcık uzaklaşsınlarda bak, bahar, ürkek bir ceylân gibi, nasıl ansızın karşılarına çıkacak!. .

Ben geçen cumayı Bebek sırtlarında geçirdim. Nisan içinde rastlanabilecek en güzel gündü. Toprak, taze bir ıtır yaprağı gibi kokuyordu. Havaya tatlı bir sünbül rengi yayılmıştı. Bütün ağaçların dalları, tomurcuklarından beyaz başlarını uzatan mini mini çiçeklerle dolu idi.

Kuruçeşmeden sonra, gözlerim, yavaş yavaş yeşile alıştı. Arnavutköy sahiline gelince, birden büyük bir hayrete düşmüş gibi, olduğum yerde kaldım. Burada dağlar, kışın ölü rengini çoktan üzerlerinden atmışlardı. Öbek öbek kır menekşeleri, yeşilli mavili mineler, sarılı beyazlı papatyeler...

İstanbuldan günlerce uzak bir yere gitmiş gibi oldum. Dumandan örülmüş bir cibinliğin içinde mışıl mışıl uyuyan Bogazı, buradan doya doya seyrediyorum. Kuzguncuk sırtları, perde perde önümde açılıyor. Karşı sahilin kâh yakınlaşan, kâh uzaklaşan bir hâli var.

Arnavutköy sahilinde, küçük amatör balıkçılar, oltalarına takılan kaya balıklarile oynıyorlar.

Akıntı burnundaki gazinolar, sabahın bu saatinde bom boş, yeni doğan güneşe karşı uyuklıyorlar.

Ara sıra, bir tramvay arabasının kavisleri dönerken çıkardığı gıcırtı. . . ve suların küçük şıpırtılarla sahili yalayışı. . . Küçük bir motorun denizde kayıp gidişi.. İlk seferini yapan boğoziçi vapurunun sahili selamlayan düdüğü. . Erkenden işlerinin başına giden tütün amelesinin ayak sesleri. . . Nisan sabahının gıcıklayıcı serinliği arasında,bu teferruat ayrı ayrı beni meşgul ediyor.

Feyziatî lisesinin beyaz binası önünden geçerken, pencerelerde kımıldaşan küçük mektepli başları gördüm.Belli ki yeni uyanmışlar ve onlardan evvel uyanan boğazın akışını seyre dalmışlar. . .

Bugün de ne çok midye çıkmış!. Çıplak ayaklı çocuklar, içi midye dolu sepetlerle yolumu kesiyorlar:

— Tavası oluyor midye!.. Dolması oluyor midye!...

Harap yalıların geniş koruluklarından kumru sesleri geliyor. Bir kaç yüz seneki İstanbulu, bu sahilde parça parça bulabilirsiniz.

İşte bir yalı ki, hiç olmazsa Zaro ağa ile yaşıt... Şimdi dörtte üçü boş, mahzun ve alil, büs bütün göçeceği günü bekliyor. Yalnız bir köşesinde beyaz perdeler sallandığına göre orası meskûn... Biraz ileride başka bir yalı... Fakat bu, öteki gibi değil. İnsanın yüzüne gülüyor. Sonra tepelerde fıstık ağaçlarının gölgesine yaslanmış şirin köşkler... Bütün boğazın böyle yep yeni binalarla dolduğu günü aceba görecek miyiz?

İçine İstanbulun bütün bir mahalle halkı dolsa, gene yarısı boş kalan elli odalı yalıların yerinde modern, temiz, küçük, ve şirin evler. . .

Valdepaşa yalısı önünden geçip sağa ve sola kıvrılınca kendimi Bebekte buldum. Bahçede kimseler yok. Fakat bahar şerefine göze çarpan bir faaliyet var. Bahçenin iç yollarını kaplıyan otlar temizleniyor. Ağaçların altında biriken kurumuş yapraklar ayıklanıp denize atılıyor.

Bir kaç gün sonra, belki akın etmeğe başlıyacak müşterilerin gözüne iyi görünmesi için yeniden çiçekler ekiliyor ve ekilen çiçekler durmadan sulanıyor.

Gazinoların kapıları önünde tabelâcılar, fırça ellerinde çalışıyorlar. Tabelanın birinde şunları okuyorum:

"Kahve: 7,5, Çay: 7,5, Nargile 7,5,"

Kendi kendime:

— Ha şöyle, biraz insafa gelin bakalım... diye söylenirken gözüm listenin altındaki rakamlara ilişti:

"Rakı: büyük şişesi150, Bira:şişesi 70, muhtelif mezeler 30 ..."

Anlaşılan bu yaz, kahve tiryakileri, akşamcıların sırtından geçinecekler.

İskele yolunda dolaşırken baktım karşıdan vapur da sökün etmiş, geliyor.

— Hadi, dedim, dönüş faslını da vapurla yapalım! Gişeye bozdurmak üzere uzattığım liranın üstünden doksan kuruş geri verdiler. Evvelâ hayret ettim.

— İkinci mevki mi?

— Hayır, birinci...

Sonra biletin üstündeki "ehven tarife" yi okuyunca işi anladım: tramvaya rekabet!..

Üstelik deniz havası alarak, iki kuruş noksanına Bebeğe gitmek hani hoşa gitmiyecek bir şey değil!

M. SALÂHADDİN

Bir Fransız muhabiri geliyor

Fransız muharrirlerinden M. Leon Pierre - Quint 27 nisanda Atinadan şehrimize gelecek ve 1 Mayısta Halkevinde bir konferans verecektir. M. Leon Pierre Quint Union Française de de bir konferans verdikten sonra Ankaraya gidecektir. M. Leon Pierre-Quint, 'Marcel Proust hayatı ve eseri" ve (André Gide hayatı ve eseri) ismindeki eserleri ile tanınmış bir muharrirdir.

Tırpan

Define!

İzmirin havasında lâtif bir define kokusu esiyor.

Gün geçmiyor ki ya Kadifekalenin eteklerinde altın gözlü, inci dişli bir aslan heykelinin masalı ya kızıl çullu tepelerinde altın, zebercet ve yakut dolu bir küp efsanesi işitmiyelim.

İzmirin resmî makamları her gün yeni bir define efsanesi karşısında heyecana düşüyor.

Ve İzmir halkı belki de bu her gün tazelenen define haberleri içinde leziz rüyalar görüyor.

Masal tatlıdır.

Efsane, tecessüs zevkını kıştırır.

Ve define hayâl âleminin en tatlı ukdesidir.

Bu itibarla kendilerine böyle bir munis, leziz meşgale buldukları için İzmirlilere gıpte ediyorum.

Kimbilir bu haberlerle rüyalarını süsliyen İstanbullular bile vardır.

Şark zaten define, masal, efsane âlemidir.

Piyer Loti, Klod Farer ve onlara tekaddüm eden Lâmartin ve Bayron garbin kafasını hep bu masallarla doldurmuşlardır. İsviçrenin köylüsü, Parisin apaşı bile Şark havadislerini hâlâ bir masal gibi dinliyor.

Biz işte bu define, masal ve efsane propagandası ile mücadele ediyoruz.

Mustafa Kemal Türkiyesinin maddî varlığı içinde masal ve efsane yer bulmamalıdır. Avrupa kafamızın bu düşünüşünü hislerimizin bu uyuşturucu duyuşunu diritnotlarmın otuz ikilik güllelerile tahrip etmiştir. Ve büyük harp ile istiklâl mücadelesinin bizi garbe yaklaştırmak gibi terbiyevî bir fazileti de olmuştur.

Yeni Türkiyenin kafasında hayâl ve rüya yer bulmamalıdır.

Genç Türkün ruhunda masal ve efsane yaşamamalıdır.

Bizim için define Türkiyenin mahsûldar topraklarıdır.

Ve bu toprakta artık hayal, efsane, masal yoktur. Hakikat vardır. Ona alışalım.

Burhan CAHİT

Tahsil işleri

Yeni teşkilât tedricen tatbik edilecek

Defterdarlıkta işlerin daha ziyade selâmet ve intizamını temin için, tetkikat yapıldığını yazmıştık. Yeni teşkilâtın hemen hemen bütün esasları bir lâyiha halinde hazırlanmıştır. Yakında Meclise verilecektir. Bu esasların tatbiki memurlar arasında da bazı değişiklikleri icap edecektir. Bu değişiklikten işlerin karışmaması için yeni teşkilâtın tatbikatına tedricen girişilecek, bir şubenin teşkilâtı bitirilmeden diğerine geçilmiyecektir. Lâyihaya göre, birçok memurların maaşlarına da bir mikdar zam yapılacaktır.

Silâh kaçakçılığı

Geçenlerde limanımıza gelen "Galila" ismindeki Alman vapurunda tabanca kaçırmak isterlerken yakalanan üç kişi sekizinci İhtisas mahkemesine verilmiştir.

Bu üç kaçakçının ilk muhakemelerine başlanmıştır. Ayrıca kaçırmak suçile maznun olanların muhakemelerine de devam edilmektedir.

Haftalık edebî musahabe

Fikirler ve insanlar

Sanat ve ahlâk I

Hilmi Ziya yeni kitabını, İnsanî vatanperverlik'i, sanat ile ahlâkın münasebetlerine dair bir bahisle bitiriyor. Bu meselenin etrafında öteden beri devam eden münakaşalar son zamanlarda daha canlı ve hareketli bir safhaya girdi; daha doğrusu sanatın ahlâkî olmasını istiyenlerle istemiyenler bugün ortaya alışık olmadığımız bir vaziyette çıkıyorlar. Şimdiye kadar sanatin ahlâka hizmet, hiç olmazsa yardım etmesini bekliyenleri mekteplerin, akademiaların, hasılı muhafazakârlığın beyaz bayrağı altında gördük; şimdi o bayrak sanatin hiç bir kayıtla bağlı olmadığını söyliyenlerin, sanatkârın tamamile hür bırakılmasını istiyenlerin elindedir. Müesses nizama karşı yeni bir nizam teklif ettikleri için ellerindeki bayrakların, asıl renkleri ne olursa olsun, gençlik ve ihtilâlin kırmızı bayrağı ile bir tu-

idi; o, eserlerini verdi, devrini geçirdi, velûdiyetini kaybetti.

Daima yeni cereyanlara hakvermek isterim; onun için ben de şimdiye kadar benimsediğim kanaatleri tekrar bir gözden geçirmek, yeni hücumlarla sarsılan cihetlerini kaydetmek ihtiyacını duyuyorum.

Sanatin kendinden başka bir gayesi olamıyacağı iddiası esasen ilmî (scientifique) bir iddiadır; zaten 19 uncu asırda, yani her şeyi ilimle halle kalkışan, ilmin usûllerini her şeye tatbike çalışan bir devrin mahsulüdür. Nasıl fisik veya kimya ahlâkla mukayyet değilse sanat de öylece mukayyet değildir. Âlim, keşfinin içtimaî siyasî, ahlâkî neticelerini düşünmeden ilmî hakikati ararsa sanatkâr da bedîî hakikati, güzelliği arar. Victor Hugo: "Défense à Dieu d'entrer dans nos laboratoires! - Allahın laboratoriarlarımıza girmesi yasaktır!,, derken belki sadece dini kasdetmişti; fakat Allah ile beraber bütün manevî mef-

da çalışma odasına almak istemedi.

19 uncu asrın bütün sanatı böyledir demiyorum; hattâ sırf kemiyet üzerine hüküm verilince hiç de böyle değildir. Fakat o asrın bediiyatçılarında bilhassa Walter Pater, Oscar Wilde gibi İngiliz bediiyatçılarında hâkim olan nazariye budur; aksini müdafaa edenlerin sözlerinde ise canlılık yoktur. En cazip nazariyeler: "Sanat hasbidir,, diyenlerinkiler olduğu gibi o devrin gençleri üzerinde en çok tesir eden eserler de, sanatten başka gaye tanımıyanlarınkilerdir. Sevilen, fakat esasen belki o kanaatte olmıyan şairlerin,muharrirlerin yazıları da hep o bakımdan tahlil edilip beğeniliyor. Meselâ: "Sanat güzellik, sade güzellik peşinden koşarak nihayet *gaddar, insandan uzak* (inhumain) oluyor,, diyen Baudelaire de "sanatin ahlâk ile münasebeti olmadığını söyliyenler tarafından verildi.

Bugün ilim, 19 uncu asrın müjdelediği zaferlerin bir çoğunu kazandı; fakat o asır adamlarının iddiaları hilâfına olraak dünyanın nâzımı olamadı; olamazdı da; çünkü bu onun gayeleri arasına giremez. Belki bunun içindir ki genç kafalarda eski "pres-

şöyle dursun, onun hüviyeti bile münakaşa ediliyor. İktisadî nizamı altüst eden ilmî keşiflerin kayıt altına alınması isteniyor. Hattâ son zamanlarda bir âlim bile ilmin hürriyetine isyan etmiş: Collège de France "Umumî fisik,, profesörü M. Paul Langevin bir gazetede artık âlimin keşiflerinin içtimaî neticeleri de alâkadar olmasını istiyor (2)

20 nci asır, ahlâkî kıymetlere 19 uncudan daha esaslı bir surette bağlı olarak açılıyor. Bugünün gençleri, materialist olduklarını söyliyenler de dahil olmak üzere dünkülerden çok daha metafisikçidir, çok daha idealisttir. Birtakım meseleler peşinde koşuyor, hayatın manasını arıyor. Fransızca *Europe* mecmuasının 15 nisan 1933 nüshasında Jean - Richard Bloch her tarafta Fransız edebiyatının eski rağbeti kaybetmiş olmasının sebeplerini bugünkü gençlerin edebiyatta, şekil, teknik mükemmeliyetten ziyade fikir dolgunluğu aramasında buluyor. Avrupa memleketlerinin hemen hepsinde bir mana, bir ders ihtiva etmesi, bugünün meselelerine dokunması şartile en uzun ve sıkıntılı romanların pürüzsüz, kısa, fakat içti-

Doğrusu insan hiç bir devirde metafisikçi bir hayvan olmaktan çıkmamıştır. Bir ahlâkî ders ihtiva etmiyen hiç bir sanat eseri yoktur. Bittabi burada "ahlâkî,, kelimesini en geniş manasında kullanıyoruz. Müesses ahlâka isyan eden, onu hor gören muharrir de yeni bir hareket tarzı, yani yeni bir ahlâk tamimine çalışıyor demektir. Bu manada bize bütün ihtiraslarımızın tatminini teklif eden eser de ahlâkî bir eserdir; yani ahlâk ile gayrı - ahlâkilik, hattâ lâ - ahlâkilik hep bir manadadır. 19 uncu asır sonlarının bedbin, hiç bir şeye inanmıyan bilse Bakî'nin "Bakî kalan bu kubbede hoş bir sada imiş,, mısraını kendine şıar edinecek olan insanı hiç bir şeyin alâkaya değmiyeceğini, yalnız güzel şekillerin ehemmiyeti olduğunu iddia eden "sanat sanat içindir,, formülünde kendi ahlâkını buluyor, yahut, Oscar Wilde'in diyeceği gibi, o formülün verdiği eserlerin ahlâkını taklit ediyordu.

Bugünün insanı, öbürünün aksine olarak, imanlıdır; hayatın bir kıymeti olduğunu kabul ediyor. Nikbin olduğunu söyliyemeyiz; fakat bedbinliği faal bedbinliktir ki bu da nikbinlik

yaratmaktan başka gayesi olmıyan bir sanat istiyemez. Bilhassa yalnız zevk teminine çalışan edebiyatı istemiyor. Yeni bir Fransız mecmuasında, *Esprit*'de Pierre - Henri Simon isminde bir "genç cereyan adamı,, André Maurois hakkındaki tenkidinin ismini "L'âme sans lisière,, koyuyor ve o muharriri hiç bir bağ tanımadığı için ittiham ediyor.

Hilmi Z[illegible], sanat ile ahlâkın ayrılamıyacağını söylerken bugün dünyanın her tarafında uyanan cereyana iştirak ediyor. Zaten kitabı yeni fikirler ve yeni görüşün akisleri ile doludur. Onlardan da, bilhassa bu sanat ve ahlâk meselesinden de tekrar bahsedeceğim.

* * *

Bir kariim "En yeni zevk,, isimli bir hikâyenin kimin olduğunu soruyor. Bu isimde bir hikâye bilmiyorum; fakat mevzuu hakkında anlattığı Pierre Lomys'in zannederim "L'unique volupté,, isimli hikâyesini andırıyor; bu hikâyeyi o muharririn *Contes choisis*'sinde bulabilir. *Nurullah ATA*

(1) Remzi kitaphanesi, 100 kuruş.

(2) Bu makalenin aslını görmedim; ondan 1 nisan tarihli Les nouvelles

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET"tir.

22 NİSAN 1933

İdarehane : Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi : İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür : 24318
Yazı işleri Müdürlüğü : 24319
İdare ve Matbaa : 24310

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy hava rasat merkezinden aldığımız malûmata nazaran bugün hava bulutlu geçecektir. Yağmur ihtimali azdır.

21-4-933 tarihinde hava tazyiki 755 milimetre, hararet en fazla 17 en az 10 derece idi.

FELEK

Eroin Edebiyatından:

Nasıl devam etti?

— II —

[Jaklin bir dostu vasıtasile evvelâ esrar çekmeğe alışmıştı. Bir gün esrar bulamıyan dostları kendisine eroin verdiler ve bu suretle genç kız bu zehire de alışmıştı.]

Eroin pahalıdır. Bu lüks bir intihardır, masraflı bir ölümdür. Eroinle hırpalanmış olan uzviyet her gün daha fazla bir miktar ister. İhtiyar eroin tiryakileri içinde yirmi dört saatte iki grama kadar çıkmış olanlar görülmüştür (Halbuki tababette normal miktar iki santigramdır. Altı santigramı öldürmeğe kâfidir.).

Eczacılar morfin olsun, eroin olsun reçetesiz vermezler, bunu da gayet sıkı bir hesap tutarak verirler. Bu hesap daima müfettişlerce tetkik edilir. Eğer müfettiş her hangi bir satışı şüpheli bulursa tasdik etmez. Bu yüzden, kanserli hastalarına mütemadiyen morfin yazmak mecburiyetinde kalmış bazı hekimler hakkında Fransada takibat yapıldığı vardır. (İstanbul da morfinöman olmuş bir hekimin müfettişlerin gözünden kaçmak için şehrin muhtelif semtlerinden reçete ile morfin aldığını ve daima kendisini tanımayan eczacı aradığını öğrendim.)

Bu memnuiyet, bu zehirle birlikte, harp te başlar. Harp bu mühlek sanati inkişaf ettirmiş ve arkasından yasak edilmiştir. Amerikadaki içki yasağı gibi. Eroin ve uyuşturuc maddeler kaçakçılığı (Brigade mondaine) denilen (kibar kıta) isminde polis teşkilâtı peşini bırakmamasına rağmen Avrupada çok kuvvetlidir. Bunlar ağları arasına düşen biçareleri büyük bir insafsızlıkla soyarlar. Eroin Fransada gramı 50, 60 hattâ 100 franga satılır. O da yüzde yirmi beş şeker yahut nişasta ile mağşuş olarak. Halbuki eczahanede saf eroinin gramı 15 franktır. (125 kuruş).

Bu hesaba bakıp ettikleri kârı bulabilirsiniz. Ya müptelâlarına bunun neye malolduğunu düşünürsek aklımız durur. Bir eroin tiryakisi şüphesiz, gıdasına, evine ve üstüne başına sarfettiğinin iki mislini eroine verir.

Jaklin, kolayca bir eroin satıcısı adresi aldı. Polis muhbirleri tarafından daima haber verilmelerine rağmen eroinciler aralarında gayet sıkı bir farmasonluk teşkil ederler. Sırlarını katiyen dışarıya vurmazlar. [Bu satıcılardan bir kısmı (kibar kıta) adamıdır. Onun malûmatı tahtında satar ve kendi müşterilerini haber verir].

* * *

Biçare Jaklin! Artık ne namus, ne aile, ne istikbali vardı. Bir kira odasında her gün biraz daha düşerek, sıska bir halde yaşıyordu. Onun için artık eroinden başka şey mevcut değildi. İstiyerek içine atıldığı bu cehennemin eşiğinden atladığı günden itibaren onun âlemi alt üst, yıkılmıştı. Bu yıkılış maziye karşı hiç bir esef, hiç bir acı hissetmiyordu. Sureti katiyede terkettiği ahlâklı ve dürüst genç kız hayatını kendisinden tamamen ayırmıştı.

Artık iytikâf [Bir yere kapanma] hayatına başladı. Odasından ancak eroin satın almak ve denî âdetli arkadaşlarile buluşmak için çıkıyordu.

Kendisine bakmaz oldu. Her şeyi ihmal etti. Artık aşk ta mevzuu bahis değildi. Çünkü eroin cinsiyet hislerini kurutur. Eroin, morfin tiryakilerinin aylarca cinsiyet ihtiyacı akıllarına gelmez. Hissî arzuların büsbütün silinmesi de utanmayı ortadan kaldırır. Vaktile en ufak bir nazar önünde hicabından kıp kırmızı olan Jaklin şimdi ihtiyaç hissedince elâleminönünde bacağını acıp kalçasına bir şirinğa yapmağı gayet tabiî buluyordu.

Vaktile gayet sarih ifadeli olan çehresi manasını kaybetmiş, tanınmaz hale gelmişti.

Zayıflamış ve solmuştu. Eroinin fazla alınması neticesi olarak gözbebeği toplu iğne deliği kadar küçülmüş, bakışları sabitleşmişti. [Birinde gözünün rengi değişmiş gibi bir hal görülürse bu eroinden dolayı gözbebeğinin ufalmasından ileri gelir]. Belki de yaptığı fenalığı müdrik idi. Ancak gece olunca kalkıyor ve satıcısına gidiyordu.

Satıcı Jean Beauval garip bir tiptir. Evvelce çalğıcı imiş. Morfin kendisini çukura düşürmüş. Hiç bir orkestraya kabul edilmez olmuş. Çünkü falsosuz çalamazmış. Hulâsa bir enkaz haline gelmiş ve eroin satmağa başlamış. Yaşamak için değil. [Çünkü ufak tefek bir iratları varmış]. Satış kârile kendi zehir nafakasının masrafını çıkarmak için. Garip bir tip. Sokaklarda dolaşan genç ve şüpheli gençler gibi sallana sallana yürür ve adamın yüzüne gülümser..

Babası anası ayni yerde kasaplık ediyor. İyi adamlar amma çocuklarının bu iptilâsına mani olacak kadar kuvvetli değiller. Dükkânın üstündeki odada o müşterilerini kabul ediyor ve ticaretini yapıyor.

Jaklin işte oraya gider. Karanlık merdiveni çıkar, kapıya üç defa vurur. Arkadan iki daha... Bu paroladır.

Kapı açılır.

— İki paket! Jean! Çabuk ol. Acele işim var.

— A. A. Şuna bak!.

Jaklin parayı uzatır ve paketleri alır... Şimdi daha çevik ve çalaktır.

Odadan çıkarken Jean:

— İnerken dikkat et! Marsel dün yakalandı...

Jean da ertesi günü yakalanmış, Jaklin artık tanımadığı satıcılarla alış verişe mecbur kalmıştı.

FELEK

Kitaplar ve tenkitler

"İktısadî devletçilik „

İktısadî Devletçilik: İkinci cilt - Müellifi Ahmet Hamdi

Ahmet Hamdi Bey tarafından "İktisadî Devletçilik"in son zamanlarda neşredilen ikinci cildi, fikir hayatımızın mühim hâdiselerinden birisini teşkil etmektedir. Ahmet Hamdi Bey, bu eserden mada "İktisadî Devletçilik" mevzuu üzerinde iki konferans da vermiştir. "Kooperatif" mecmuasının son iki nüshasında aynen neşredilmiş olan bu konferanslarda da, "İktisadî Devletçilik" müellifi liberal iktisada ve onun memleketteki taraftarlarına karşı şiddetli hücumlarda bulunmuş, ve kendi görüşüne göre Türk inkılâbının iktisadî esasları üzerinde tahliller yapmıştır.

Bu eserdeki mütalâalar ve yeni noktai nazarlar etrafında bir çok münakaşalar yapılacağı şüphesizdir.

"İktisadî Devletçilik" dünya ve memleket meselelerini kendisine mahsus bir görüşle tahlil eden dikkate şayan bir eserdir. Müellifin fikirlerini, üzerinde yapılacak ilmî münakaşalardan evvel ne ret, ne de kabul edecek değiliz. Ancak bu eser hakkında okuyucularmıza şimdiden kısa bir hulâsa yapmayı ve eseri tanıtmayı faideli bulduğumuzdan, kendimize ait hiç bir fikir ilâve etmeden, eseri kısaca hulâsa ile iktifa ettik.

* * *

İktisadî devletçiliğin ikinci cildi, bir başlangıç kısmile beş fasıldan mürekkeptir. Güzel bir tap ile (240) sahifeden ibarettir. Eserin başlangıç kısmı, inkılâp hakkında bir felsefi görüşü ihtiva etmektedir. "Türk inkılâbı, tarihin bir devirden öteki devre aktığı intıkal zamanlarında baş gösteren büyük inkılâplardan biridir" diyen müellif, dünya medeniyet nizamının, kendi tarihî seyri içinde devrini ikmal ettiğine kanidir. Dünya buhranı denilen son sıkıntılar, bu medeniyet rejimine ait tebiî neticelerden ibarettir. Serbest mubadeleye dünyanın son medeniyet nizamı, müellife göre, tezatlarını vermiş, mubadele muvazenesini ve ahengini bozarak işliyemez hâle gelmiştir. Cemiyet fasit bir dairenin içinde kalamıyacağından, bu nizam yerine daha muvazeneli ve haklı işliyecek yeni bir rejim gelmesi zaruridir. Müellif başlangıç kısmının sonunda diyor ki:

"Bu yeni nizam, her cemiyette kendi şartlarına göre, teessüs edebilir. Garp cemiyetlerinin intibak ve istihâle edecekleri nizam ile, henüz kuruluş hareketlerinde bulunan memleketlerin nizamları birbirinin aynı olamaz. Tetkikimizin mühim bir kısmı, millet iktisat nizamı dediğimiz bu yeni cemiyet şartlarını tahlile hasrolmuştur."

Kitabın birinci faslı, "ferdî iktisat rejiminin sonu" başlığını taşıyor. Tezin temel taşını bu bahsin teşkil ettiği anlaşılıyor. Çünkü müellif bir kere, ferdî iktisat rejiminin devrini bitirmiş, sonu gelmiş bir nizam olduğunu kabul ettirirse, diğer bahislerde aşağı yukarı farklarla kendisini tasdik etmekten başka çare kalmıyacak. . Bunu düşünen Hamdi B. son dünya buhranının geçici ve muvakkat bir şey olmayıp, mevcut medeniyet rejiminin tabiî bir neticesi olduğunu, bunu önlemek için ise bugünkü cemiyetin bir bünye istihâlesi geçirmesi lâzım olduğunu kitapta her vesile ile iddia ve tekrar etmiştir.

"Dünya buhranı ve dünya medeniyet nizamı etrafında bir tahlil" yapan müellif, buhrana sebep gösterilen bir çok şeylerin, bilâkis buhranın zarurî neticeleri olduğunu söyledikten sonra, son dünya medeniyetini doğuran sebepleri tetkik etmektedir. Son dünya medeniyetine, "demokrasi" veya «teknik menediyet» damgasını vurmak doğru değildir; bu medeniyeti yaşama sebepleri noktasından karakterize etmek lâzım gelirse buna "serbest mubadele medeniyeti" demek doğru olur. Binaenaleyh son dünya buhranının sebebini, serbest mübadele usulunun ve rejimin kendi içinde aramak lâzımdır. "İktisadî Devletçilik" tezinin en dikkate şayan kısmı, mübadele makanizmasının ilerlemesile insanlar ve milletler arasında hâsıl olan tesirlerin tetkikidir. Bu bahiste müellif, derebeğlik ve son Burjuva medeniyet rejimlerini mukayese ederken, mübadelede, toprak ve tabiat farklarının derebeğlik rejimini, istihsal aletleri farklığının da sanaî kapitalizmi vucuda getirdiğini ve mübadelenin inkişafile insanlar ve milletler arasında bir takım tezatlar meydana geldiğini söylemektedir. Müellif başlıca üç tezat ayırmaktadır: birinci farklılık tezadı, milletler arasında harpleri, ikinci sınıf tezadı, milletler içinde ihtilâlleri vucuda getirmekte olup sonuncu müstemleke tezadı da, serbest mübadele rejiminin en son kemal devresinde, ismine "dünya buhranı" denilen büyük çözülmenin başlıca amili olmuştur. Son buhrandan sonra, tekrar serbest mübadeleye dönmeyi imkânsız bulan müellif, dünyanın yeni iktisadî temel üzerinde tutunabilmesi çaresini, milletler arasında yeni esaslara göre işliyecek bir mübadele makanizmasının kurulmasında bulmaktadır.

Eserin ikinci faslı, yeni memleketlerin kuruluş nizamları başlığını taşımaktadır. Bu bahiste bilhassa yeniden dirilmek ve iktisadî müesseselerini kurmak mevkiinde olan "Türkiye" gibi memleketlerin Garp cemiyetlerini nihayette büyük bir buhrana sürüklemiş olan usullerden kendilerini kurtarmaları icap ettiği müdafaa olunmaktadır. Üçüncü fasıla gelince, burada fertler ve millet iktisadının görüş tarzları ayrı ayrı tahlil olunmuştur. Fertler iktisadına göre, iktisadî faaliyetlerin gayesi "kâr" elde etmektir. Millet iktisadı ise, bu hareketlerde birinci derecede insan ihtiyacını göz önünde tutar. Millet iktisadı, maddî ve manevî refahı yüksek bir millet kuruş usulunun heyeti mecmuasıdır. Milletler kendi içlerinde de kendi aralarında haklı işliyen bir mübadele makanizması kurduktan sonra, sınıf kavgaları ve tezatları kendiliğinden ortadan kalkar.

Müellif, millet iktisadının "otarki" demek olmadığı fikrindedir. Milletlerin kendi kabuklarına çekilmesi nasıl ileri bir nizam gibi kabul olunabilir? Buhrandan uzaklaşmak için otarkiye doğru giden her memleket, bilâkis buhranın seyrini çoğaltan bir tedbir almış olur. Bundan sonra, millet iktisadında "sermaye toplantısını ve iç pazar istismarını" tetkik eden muharrir, sanayî kanalile iç pazar istismarının ve sermaye toplanmasının zararından bahsetmekte, ve bu tedbirlerin yeni memleketlerde "buhran" amilî olduğunu ileri sürmektedir. Esasen ,müellife göre, buhran her hangi bir muvazenenin bozulması demektir. Halbuki iç pazar istismarı, memlekette fiat muvazenesini bozarak buhran yaratır. Millet iktisadına göre de vakia sermaye terakümü iç pazar mübadelesinden olacak, ve istihlâklerden kesilecektir. Fakat bu "kısılma", iş hacmini büyülterek her taraftan yapılacaktır.

"İktisadî Devletçilik" in (Millet İktisadının kurulma unsurları) mevzuuna ayrılan dördüncü faslile, bu yeni görüş bir az daha işlenmektedir. Müellifce millet iktisadı için, başlıca üç unsur vardır: Devlet, Pilân ve Fiat.

İktisadî devletçilikte, (devlet) şahsî sermaye ve teşebbüse düşman olan ve bütün bir memleketin istihsal ve mübadele işlerini kendi üzerine alan bir müfrit devletçilik değildir ve olamaz; burada devletin rolü, "kapital tarafından terkedilen veya serbest bırakılan işleri idare etmekten, aynı zamanda bir milletin iktisat işlerini, bir millet bütünlüğü içinde tanzim etmekten ibarettir. Devletin kendi bünyesi ve bizzat devlet talâkkisi bakımından mevzuun kitapta kâfi derecede genişletilmemiş olduğunu görüyoruz. Mamafi, muellif bu noktanın eserin üçüncü cildinde daha fazla tetkik edileceğini kaydetmektedir.

Pilân bahsına gelince Hamdi Beye göre, hiç bir memleket, millet iktisat rejimine geçmeden pilân işini idare edemez. Pilân, insan mevzuu ve onun ihtiyaç çerçivesile beraber mütalâa olunur. Müellif, "Pilân" işinde klâsik ilme ve onun felsefesine hucum ederek, "önceden tesbit ve hesap olunamıyan her cemiyet hâdisesi, henüz vahşi olan tabiat kuvvetlerinden, yıldırım hâlindeki elektrikten farklı değildir.. Onun ehli ve insanî bir şekil alması için, tabiat kuvvetleri gibi, insan ve cemiyet tahakkümüne girmesi lâzımdır." demektedir. Millet iktisadına göre, "pilân" yapmak imkânı , asla ve münhasiren sermayenin olmasına bağlı bir şey değildir. Bu noktadan (Türkiye) gibi henüz iktisadî organlarını kurmakta olan memleketler, Garp memleketlerine nazaran (pilân) tatbik etmek noktasından daha müsait mevkidedirler. Pilân, yeni iktisadî uzviyetlerin yardımile ve fiat kanalile, bir istihsal ve iş politikasına dayanarak, yeni bir mübadele makanizması kurmak demektir.

"Fiat" işinin bu noktadan da büyük bir ehemmiyeti vardır. Fiat işi, bir memleketin kurulmasını ve inkişaf etmesini temin eden başlıca bir politika zeminidir. Bu politikayı ancak iktisadî hâdiseleri bir pilâna bağlamış olan memleketler tatbik edebilirler. Fiat politikası, her istihsale haklı ve değerli bir istihsal ve bir istihlâk fiati temin edecek tertibatının heyeti macmuasıdır. Fiat işi, sermayedar cemiyetlerde, (kâr) için çalışan sermaye taazzuvlarının elindedir. Millet iktisadında ise, bu, millet ihtiyacına göre işini kuran, devletin elinde olmalıdır. (Fiat) politikasile bir memleket içinde muhtelif istihsaller arasında fiat muvazenesizliği ortadan kalkınca, neticede iktisadî bünyeyi bozguna sürükleyen en kuvvetli bir tezada da meydan verilmemiş olur. Böyle bir cemiyette Garpta görülen sınıf kavgaları doğmıyarak, sınıfsız bir millet bünyesi teşekkül eder."

* * *

İktisadî devletçiliğin ilk dört faslının kısa hulâsası bundan ibarettir. Beşinci fasla gelince, "para meselesi" ne tahsis olunmuştur., ki başlı başına bir mesele olan ve kendi tipinde bir tetkiki ihtiva eden bu faslın hulâsasını başka bir yazımıza bırakıyoruz.

* *

HİKÂYE

Lohosa

İhtiyar zengin bugün asabîleşmişti. Köşesindeki geniş koltuğunda ıhlayıp ohlarken hizmetçi girdi:

— Beyefendi, dedi, doktor bey yemeğe kalacak mı? Kalacaksa sofraya yer hazırlıyacağım da. .

— Ne bileyim ben? Artık doktorun sofradaki yeri ile de ben mi meşgul olacağım?

Necmi Suat B. bu sakin sayfiyesine bu sene bir parça dinlenmek, asude bir hayat içinde sinirlerine, ruhuna, etine muhtaç olduğu istirahati verebilmek ümitlerile gelmişti.

Halbuki işte en hoşuna gitmiyen şey başına gelmişti. O hastalıktan, ameliyattan, doktordan, ilâçtan sıhatsızlığı veya tehlikeyi hatırlatan her şeyden nefret eder, kaçardı. Bugün kızının fena halde ağrısı, sancısı tutmuştu. Necmi Suat Bey karısının doğuruşunda bile başında bulunamamış ve bulunmamıştı da. . Öyle olduğu halde işte bugün rahatsızlığı; buradan uzaklaşmasına, sevmediği bu şeylere tahammül etmek mecburiyetinde kalmasına sebep olmuştu. Odada damadından ve Fahirden başka kimse yoktu. Fahir, Necmi Beyin kardeşinin çocuğudur. Necmi Beyin büyük kardeşi Fahir Suat B. 20 sene evvel veremden ölmüştü.

Küçük yaşında elinde kalmış olan Fahiri, Necmi Bey çocuklarile beraber büyütmüş, ona babasızlığını hissettirmemiş, öksüzlüğün ıstıraplarını duyurmamıştı. Onu evlâdı gibi severdi.

Doktor içeride lohosanın yanındaydı. Hepsinin perişan yüzleri endişeli, mütemadiyen kapıya bakan gözleri karanlıktı. Nihayet doktor Ragıp Bey beyaz gömleğinin kolları dirseklerine kadar sıvalı, yorgun yüzü ter içinde, ellerini alkolle uğuşturarak salonun kapısında göründü.

— Ne haber doktor?

Doktor ümitsiz ümitsiz dudaklarını büktü, omuzlarını kıstı:

— Çok fena! dedi.

Ve ailesinin söz söylemek salâhiyetine en fazla sahip olmak sıfatile Necmi Suat Beye döndü:

— Beyefendi, dedi, vaziyet çok tehlikeli! İkisini birden kurtarmak imkânı maalesef yok. Ancak mucize lâzım. Çocuğu kurtarmak, anayı öldürmek, anayı kurtarmak, çocuğu gözden çıkarmak demektir.

— ! ! !

— Vaziyet tehlikeli olduğu nispette de naziktir. Kabul ediyorum ki çok müşkül vaziyettesiniz. Fakat. . . Birisinden birisini tercih hususunda tereddüdünüzün uzun sürmesi ikisini birden kaybetmeğe malolabilir. Çabuk düşünün ve çabuk karar verin. Hangisini kurtaralım?

Necmi Suat Bey bu çok mühim ve hayatî mesele hakkında karar vermek hak ve salâhiyetinin kendisinden ziyade damadında olduğunu hissetti. Doktora:

— Ona sorun, dedi.

Doktor bu sefer ona döndü:

— Tekrara lüzum görmüyorum, acele karar veriniz.

Damat mermer gibi hareketsiz, heykel gibi dimdik duruyordu. Düşündü ve tereddütten, ıstıraptan, müşkül vaziyette kalmış insanların şaşkın bakışlarından ziyade, kinle, hiddetle, intikam hırsı ile dolu gözlerini ihtiyarın kardeşinin çocuğuna, karısının amcazadesine Fahire çevirdi. Doktora:

— Ona sorun! dedi.

RADYO

Bu günkü program

18 den 18,45 kadar Saz (Müşerref Hanım)
18,45 den 19,30 kadar Orkestra.
19,30 den 20 kadar Fransızca ders (Müptedilere mahsus)
20 den 20,30 kadar Saz (Osman Pehlivan).
20,30 den 21,30 kadar Hafız Ahmet Bey (Saz)
21,30 den 22 kadar Doktor Fahrettin Kerim Bey tarafından (Uyuşdurucu Maddeler hakkında) konferans.
22 den 22,30 kadar Orkestra, Ajans ve borsa haberi, saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12.30 : Ankarapalastan
18. : Riyaseticümhur filarmonik orkestrası Borodine 1. senfoni.
18.40 : Alaturka saz.
19.40 : Dans musikisi.
20.10 : Ajans haberleri ve hava raporu.

VARŞOVA, 1411 m.
13.15: Plâk. 17: Plâk. 18.35: Plâk. 19.25: Kahve konseri. - Haberler. 21: Johann Strauss un operetlerinden mürekkep müntehap operet parçaları. 23.05: Chopin'den parçalar. 24: Dans musikisi.

BUDAPEŞTE, 550 m.
19.45: Sigan musikisi. 20.35: Konferans. 21.20: Mizahî musiki. 23: Haberler. - Plâk konseri.

MÜNİH, 532 m.
21.05: Hafif akşam musikisi. 23.50: Gece musikisi (Leipzig'ten.).

VİYANA, 517 m.
19.10: Plâk (orkestra parçaları). - Konuşmalar. 21 05: Viyana kiliseler birliği heyetinin konseri (St. Stephan kilisesinden naklen). 22: Klasik Avusturya operetlerinden parçalar (Jozef Holzer takımı). 23.40: Yaşıyan Viyanalı bestekârların eserlerinden konser.

MİLÂNO - TORİNO - FLORANSA
20.25: Haberler. -Plâk. 21.45: Pietri'nin eserlerinden bir operet, - Dans musikisi.

İttihadı Millî

Türk Sigorta Şirketi

Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz

Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir

Merkezi idaresi: Galatada Ünyon Hanında

Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Tel.: Beyoğlu : 4887 1488

Milliyet'in edebî romanı: 81

MAKEDONYA

Aşk, Kin, Politika ve Kan..

Müellifi: Nizamettin Nazif

beş numaralı bir gaz lâmbasından çıkan ziya, pencereden dışarıya vuruyor, ve azala azala uzaklaşan bu ziya bulutlar altında kalmış ay kadar aydınlık yapabiliyordu.

Kadına yıllarca hasret çekmiş bir erkekler sürüsünü topal, kambur ve gözleri çipil bir kaknem karıya tesadüf ettiriniz. Göreceksiniz ki bütün o erkek sürüsü kadın susuzluğunu bu kaknemle teyemmüm ederek tatmin edebilmek vehmine düşecektir. Aydınlığa susamış bu kapkara gecelerin ovalarında, dağlarında ve köylerinde tıpkı böyle bir kanaatkârlık hissolunur. Bol ziyalı bir şehirde hiçe sayılan beş numaralı bir gaz lâmbası burada adeta bir projektördür ve yirmi bin mumluk bir projektör aydınlığı saçar zannedilir.

Beş numaralık gaz lâmbası, içinde un saklanan büyük bir sandığın üstünde duruyordu. Yerde ağzı kırık bir su testisinin yanında içi kirli samanlarla dolu bir tepsi görülüyordu. Anlaşılıyordu ki şuuuu. . . Köşe minderinde oturan kız. . . şey. . . canım Lûbinska işte. . Lûbinska ile Ali yemekten yeni kalkmışlardır.

Alinin canı sıkkındı. Güzel kız ona çapkın çapkın bakıyor ve hafiften bir şarkı mırıldanıyordu.

— Kes şunu!.

— . . . . . .

— Kes diyorum şu şarkıyı. .

— . . . . . .

— Lûbinska. . İnat etme! Sus!

— Peki ama neden? Sesim mi fena. . Yoksa şarkı mı dokunuyor sana. .

— Hayır, ne o, nede bu. .

— Böyle şey mi olur canım. . Bir şarkı dinlenmiyebilir. Fakat bunun sebeplerini söylemek lâzımdır.

— Ben böyle istiyorum. Efkârlıyım görmiyor musun?

— Senin canın bir şeye sıkılmış olabilir. Amma bu benim neşemi söndürmek için bir sebep midir?

Aliye yaklaşarak başını okşamak istedi; fakat kaçakçı dürüşt bir hareketle onu iterek:

— Yapma diyorum.. Of.. Bırak beni...

— İşte bu tuhaf. Az evvel canım ciğerim, sonra senden fenası yok...

Ali gözlerini sevdiği kıza dikti::

— Haksız mıyım? Hani Usturugaya gidecektik? O köy senin, bu köy benim sürtüp duruyoruz. Bilmem şu köyde amcamı görmeğe gidiyorsun. Falan köyde teyzemin kızı var diyorsun. Bu kadar geniş aileye nerede rastgelinmiştir? Sonra sabahlara kadar dırdırdır, dırdırdır... Sana bir hal oldu. Durmak, oturmak nedir bilmiyorsun. Muradın serserilik yapmaksa bana söyle. Ben bunun daniskasını bilirim. Amma ben senin nelerle uğraştığını anlamıyor değilim.

— Ne ile uğraşıyor muşum, söyle bakalım.

Kaçakçı genç kızın bileklerini yakaladı: :

— Ne ile olacak.. Komitecilikle. Propaganda ile.. Beni de bu işe alet etmek istiyorsun amma artık kâfi..

Bu açık söz Lûbinska'yı yerinden fırlattı:

— Yeter!.. - diye bağırdı - Sen benim için çok sevgilisin.. Fakat Lûbinska'nın bir de kadınlıktan başka tarafı vardır. Senin anlıyacağın benim insan tarafım.. Kadınlıkla seni seviyorum, buna inanmalısın.. İnsanlığıma gelince.. Bunun da bana yüklediği vazifeler olabilir. Bu vazifeleri kadınlığım bana utnutturamaz.

— O halde ayrılalım. Ben ayni zamanda iki kadınla birden yaşayamam.

— Bilâkis bebarber kalacağız. Ne ben seni bırakırım. Ne de sen senden arkadaşlık istiyen bir kadını yarı yolda bırakacak kadar namertsin. Hem niçin açık konuşmıyoruz. Sen bir Makedonyalı değil misin?

— Bir Makedonyalı mı? Hayır.. Ben Bulgar değilim ki..

— Ahmak! İşte böyle deye deye Makedonyayı elinizden kaçırıyorsunuz ya... Sen buz gibi bir Makedonyalısın ve senin kadar Makedonyada hak güdecek vatandaş yoktur. Nerelisin sen? Manastırlı değil mi? Manastıra Bitoli dedikleri gün senin Manastırlılığın kaybolur mu?

— Manastır, Manastır kalacaktır. Bunun değişmesine imkân yoktur.

— Herşey mümkündür. Değil Manastırın adı hattâ bütün dünyanın haritası bile değişebilir ve eğer Türk kafasının ayarı senin kıratında ise daha umulmıyacak neticelerle de karşılaşabilirsiniz.

— Kâfi.. Artık keselim bu işi.. Seni sevmekle, kendimi sana kapıp koyuvermekle neler kaybettiğimi anlıyorum. Ziyanın neresinden dönülürse kârdır. İnsanın millî hislerile oynanmaz. Kan tepeme sıçrayor.

Kız bem beyaz dişli çenesini açaaça kahkahalarla güldü. Sonra eliyle gencin göğsünü dürttü:

— Millî his... Sende demek millî düşünceler de vardır. Budalaaa..

Alinin hiddetle irkildiğini görünce yılmadı. Bilâkis kendinde daha büyük bir emniyet duyarak bağırdı:

— Eğer sen millî his denilen şeyi duymuş olsaydın. . Çoktaaaan bizim yanımızda bulunurdun. Makedonyanın hiç bir ihtilâl komitesinde senin adına rastlanabileceğini zannetmiyorum.

— Kadın sen çıldırıyorsun galiba.. Benim Türk olduğumu unutuyorsun..

— Makedonya'da Türk, Bulgar, Rum Arnavut yoktur. Makedonyada Makedonyalılar yaşar ve Makedonya Makedonyalılarındır.

Bu sefer de Ali güldü:

— Belliii. . . Gırtlaklarına kadar silâhlı Bulgar çetelerinin Türk köylerini yakıp yıkması, zengin köy ağalarını o dağ senin, bu dağ benim dolaştırması bu kardeşlik yüzünden olsa gerek. Haydi Lûbinska bu ağızları bırak ta birbirimizden dostlukla ayrılalım.

— Ayrılmak mı dedin? Çıldırıyor musun? O lafı bırak. Bak mavi katır boncukları hâlâ boynumda duruyor. Gözlerimde seni ilk gördüğüm günden kalan ateşi, ve o gündenberi tatlılaşan gözlerimi görmiyor musun? Deli. . Ayrılmak ne demek? Belki beraber ölebiliriz. Anlaşamazsak belki elele tutuşur, kara bir kayanın tepesinden bir uçuruma fırlatır, atarız kendimizi. . Belki karşı karşıya geçeriz

(Devamı var)

MEMLEKET HABERLERİ

Samsunda Maarif

SAMSUN, (Milliyet) — Samsun Maarif bütçesi 1932 de 176003 lira iken 1933 de 200224 lira dır.

Merkezde 11, kazalarda 12, köylerde 92 ki ceman 115 ilkmektep vardır.

Mekteplerde okuyan talebe: merkezde 2451,kazalarda 2122, köylerde 4226 ki toplu olarak 8749 dur.

İlkmekteplerde muallim adedi

	Erkek	kadın	yekûn
Merkezde	24	27	51
Kazalarda	39	13	52
Köylerde	92	10	102
Yekûn	155	50	205

Erkek ve Hanım muallim itibarile nisbet: 1/3 tür.

Yeni senede 30 mektep açılacaktır. İlkmektep muallimleri arasında birlik ve faaliyet vardır. Her on beş günde bir Halkevinde muallimler arasında toplantılar yapılmaktadır.

Merkez ve kaza mekteplerinin her birinde himaye heyetleri vardır. Şimdiye kadar 297 çocuk giydirilmiş, 159 çocuk iaşe edilmiş ve kitap kırtasiye ders levazımı, mektebin mübrem ihtiyaçları temin olunmuştur.

Vilâyetimiz millet mekteplerine devam eden 4068 vatandaştan yapılan imtihanlara 3111 ri iştirâk etmiş ve 2618 vatandaş şehadetname almıştır.

Beş kardeş bir kızı kaçırmışlar

Malatyadan bildiriliyor: Pargozi köyünde garip bir hâdise olmuştur, kırmızı Vehap oğulları Aziz, Hasan, Resul, Gaffar ve İboş babaları kırmızı Vehabın ölümü dolayisile evlerine, "başımız sağ olsun!" demeye gelen Muzaffer Hanımın 12 yaşındaki kızı Zeynebi, dağa kaçırmışlardır. Kız jandarmaların takibi neticesinde salimen kurtarılmış ve annesine teslim edilmiştir. Beş kardeş te adliyeye verilmişlerdir.

Kurutulacak bataklıklar

AYDIN, 21. A. A. — Aydının Karacasu kazasının bağlı Yenice köyü bataklığı ile nazıllı de azizabat köyü civarındaki Aksaz bataklığını kurutulmasına başlanmıştır.

Çankırıda hastane

ÇANKIRI, 2. A. A. — Şehrimizde yapılmasına karar verilen yeni hastanenin inşaatı mühendisi Galip Bey ve şeriklerine ihale edilmiş ve inşaata başlanılmıştır. İnşaat kıştan evvel bitecektir.

Konyada nümune tarlası

KONYA, 21. A.A. — Şehrimizde bir nümune tarlası ve çiftlikte de örnek fidanlık vücuda getirilecektir. Umumî Meclis bunun için tahsisat koymuştur. Fidanlıktan köylere meyvalı ve meyvasız ağaç fidanı dağıtılacaktır. Nümune tarlasında kuraklığa en dayanaklı nebatların yetiştirilmesi denenecek ve halka gösterilecektir.

Konyada sergi

KONYA, 21. A. A. — Konya ikinci milli senayi sergisi 1 Temuzda açılacaktır. Vitrin müsabakasını kazananlara madalya ve beğentileri dağıtılmıştır.

Aydında temsiller

AYDIN, 21. A. A. — Halkevinin temsil kolu tarafından bu akşam Mete piyesi temsil edilmiştir. 23 nisan bayramı için büyük hazırlıklar yapılmaktadır.

Mersin Halkevinde

MERSİN, A. A. — Dün akşam Halkevinin yeni salonunda ilk müsamere şehrimiz İdmanyurdu tarafından verilmiştir. Müsamerede mıntaka futbol ve tenis şampiyonu olan yurt takımına madalyalar dağıtılmıştır. Müsamere çok eğlenceli geçmiş, temsiller monologlar ve üç boks müsabakası yapılmıştır.

Kırkağaç kavunu

Kırkağaçtan bildiriliyor: Anadolunun her tarafına Kırkağaçtan kavun çekirdeği 10-15 kuruşa satılmaktadır. Maamafih burada yetiştirilen kavunun başka yerlerde yetiştirilemiyeceği tahmin edilmektedir.

Edirnede kozacılık

Edirneden bildiriliyor: İpek böcekçiliği mektebi birkaç güne kadar Selimiye civarındaki binasında tedrisata başlıyacaktır. Mektebe İlkmektep mezunu olmak şartile her sınıf ve yaşta yurtdaş kaydolunabilmektedir.

Ayni zamanda mektep bu sene fakir olan koza müstahsiline bedeli koza elde edildiğinde ödenmek şartile tohum tevziine de başlanmıştır.

Otobüs altında

İzmirde Reşadiyede bir otobüs Güneş sokağında oturan boyacı Akif ustanın Saim isminde on üç yaşındaki oğlunu çiğnemis ve öldürmüştür

Aydında bir varlık

Şehirlinin sıhhatine bakan hastanenin eksikleri tamamlanacak

Aydın Umumî meclisi azası ve hekimler..

AYDIN, (Milliyet) — Aydın memleket hastahanesi hekimleri Vilâyetimiz umumî meclisi azalarını dün hastahaneye davet ederek bir çay verdiler. Saat 4 te aza beyler toplu olarak hastahaneye gelerek baş ve diğer hekim beyler tarafından karşılandılar. Salonda biraz istirahat edildikten sonra hastahane gezildi.

Hastahanemizin bugünkü noksanlarının başında gelen bir hamam ve karantine yeri olmamasıdır. Hamam ihtiyacı ağır ve yüksek ateşli hastalar için yapılan banyolardan temin olunmıyor. Bu banyo odasına bitişik odalar da karantina yeri olarak ayrılmış ki, bunun bir hastahane için büyük bir eksik olduğunu herkes takdir eder. İlk gelen bir hastanın evvela temizlenmesi ve hastalığı anlaşılıncıya kadar ayrılması lüzumunu ise bilmiyen yoktur.

Aydın memeleket hastahanesinde eşi bir çok Vilâyetlerimizde olmayan son sistem ve modern bir rontken cihazı vardır. Rontken hem teşhis ve hem tedaviye elverişlidir. Aynı zamanda üzerinde ameliyat yapılmağa da müsaittir. Ve şimdiye kadar bu suretle bir çok ameliyat yapılmıştır. Yalnız makineyi fazla yormamak için geçen sene Vilâyet bütçesinde ayrıca bir tedavi makinesi getirmek için tahsisat konulmuş ve ısmarlanmıştır. On beş güne kadar bu makine de gelecek ve hazırlanan yeri ne konulacaktır.

Evvelce bakteriyoloğ olmamasından hastahane labratuvarı diğer hekim arkadaşlar tarafından idare olunuyordu. Fakat geçen sene bütçesine bir bakteriyoloğ tahsisatı konmuş ve geçenlerde Halkevinde frengi hakkında çok kıymetli bir konferans verdiğini bildirdiğim Nuri Bey kânunuevvelden itibaren bu vazifeye tayin olunmuştur. Laboratuvar için elektrikle işler bir cihaz ısmarlanmıştır. Bu geldikten sonra hiç noksanı kalmıyacak ve eşleri içinde çok mükemmel bir yer alacaktır.

Zührevî hastalıklı kadınlarda bu kısma kabul edildiğinden bu servise gelen hastaların karışık bir halde bulundurulmaları doğru görülmiyor.

Kadın hastalıkları mütehassısı doktor Süleyman Bey aza beylere bu gibi kadınlar için kaza ve nahiye belediyelerinin de yardımile belediye apartimanlarının birisinde bir dispanser açılarak oraya yatırılmalarının çok muvafık olacağını anlattı. Esasen yatak adedinin yetişmemesinden bu gibilerin ekserisi ayak tedavisine tabi tutuluyorlarmış ki bunlar bir taraftan tadavi olurken öbür taraftan hastalıklarını aşılamakta devam ettiklerini çok acı bir hahikattir.

Sonra bu servise gelen mühim ameliyatlar ve doğumlarda hekime başhemşireden başka yardımcı olmadığından kadroya bir aistan ve bir ebe konulması çok lüzumludur.

Yurdumuzda ikinci kadın operatör ihtisas vesikasını muvaffakiyetle alan doktor Fitnat hanım asistanlık müddetini Aydın memleket hastahanesinde harici servisinde geçirmiştir.

Başında mütehassıs Nihat Beyin bulunduğu dahili servisinin iki senedir Aydında beliren menenjitin bastırılmasında çok kıymetli hizmetleri görülmüştür.

Mütehassıs Şevket beyin dairesindeki göz servisi de çok muntazam ve mükemmel bir hâldedir.

Hastahanenin eczahanesi de çok muntazamdır. Her yerinde bilgili ve meraklı bir elin ihtimamı görülmektedir. Yalnız bir kalfa olmamasından 24 saatini vazife başında geçiren eczacı beye kalfa verilmesi lâzımdır.

Hastahane gezildikçe görülen intizam ve timizlik ve yokluk içinde beliren varlıklar, başta baş hekim Necip Bey olmak üzere hekim arkadaşların nasıl bir vazife severlikle çalıştıklarını gösteriyor.

Hastahanenin gezilmesi bittikten sonra hazırlanan masalarda çok samimî ve candan gelen bir yakınlıkla çaylar içildi. Ve çay içilirken hekimlerimiz aza beylere ihtiyaç ve noksanlar hakkında izahat verdiler. Aza beyler imkân dairesinde hastahanenin noksanlarını tamamlamağa çalışacaklarını vadettiler. Çaydan sonra hep bir arada resimler çekildi. Ve aza beyler baş hekim beye arkadaşlarına teşekkür ederek, Vilâyetimizden başka cıvar vilâyetler halkından da bir çok hastalara iylik ve sağlık veren ve vilâyetimiz için bir varlık olan bu sağlık yurdundan ayrıldılar.

Devecilir birliği

AYDIN (Milliyet) — Sinir Teke köyünde deveci Mustafa efendinin teşebbüsü ile Aydın Vilâyet devecileri bir birlik kurmağı tasarlamışlardır.

Deveciler mallarini deve ile satış pazar ve ihraç iskelelerine gön dermeyen tüccar ve fabrikaların mallarını deveden başka hiç bir vesaitin getiremiyeceği dağ ve bayırlardan ticaretane ve fabrikaya nakliyat yapmamağı kararlaştırmışlardır.

İzmir doktorları Aydında toplanacak

AYDIN (Milliyet) — İzmir mıntakası Etıbba Odası kongresi 5 mayısta Aydın Halkevi salonunda toplanacaktır.

Bunun için oda riyasetinden fırkamız Vilâyet idare heyeti riyasetine tahrirat gelmiştir. Fırka riyaseti bunun için bir program hazırlamak üzere şehrimizde bulunan umum doktor beylerin iştirakile bir toplantı tertip etmeği kararlaştırmıştır.

Pembe H. nerde?

Bundan beş altı ay evvel İzmirde Göztepede Pembe Hanım isminde münzevi hayat yaşıyan bir kadın kaybolmuştu. Zabıtaya vâki bir ihbarda bu kadının cesedinin Bahri Efendi isminde bir zatın hemşiresinin evindeki kuyuda olduğu haber verilmiştir. Kuyu aranmış, ceset bulunmamıştır.

Sabık Konya valisinin vedaı

KONYA, 21. A. A. — Dahiliye müsteşarı olan Konya valisi Vehbi Bey dün askerî ve mülkî makamları ve Bankaları ziyaret ederek vedalaşmıştır. Yarın akşamki trenle Ankaraya gidecektir.

Bir çete tenkil edildi

ERZINCAN, 17. — Haydut İbrahim ile arkadaşlarının yakalanması Erzincanda büyük bir sevinçle karşılanmıştır. Bu suretle bu havali kâmilen eşkıyadan temizlenmiştir.

İbrahim çetesi efradı 17 kişidir. Bu çete ekseriyetle Nazimiye mıntakasında dolaşırdı. Alman tertibat neticesinde İbrahim ve beş arkadaşı silâhlarile beraber ele gemişlerdir. Yusuf oğlu Musa ve Ali isimli Şakiler de ölü olarak yakalanmışlardır.

İbrahim aslen Nazımiyelidir. Kendisinin bir çok cinayetleri vardır. Bir çok köylü ve yolcunun canını yakan bu şerir, şimdi yaptıklarının hesabını verecektir.

1 senelik yardım

Hilâliahmer senelik kongresini aktetti

Hilâliahmer cemiyeti İstanbul merkezi senelik içtimaını dün öğleden sonra, cemiyetin Cağaloğlundaki merkez binasında yapmıştır. Toplantıda vilâyet ve kaza şubelerinden gelen murahhaslar hazır bulunmuştur.

Toplantıyı reis Dr. Ali paşa açmış, 932 senesi içinde yapılan yardımlardan kısaca bahsederek, yeni sene için iyi çalışmalar temenni etmiştir.

Kongre reisliği için yapılan intihapta birinci reisliğe Abturrezzak, ikin reisliğe Ferit ve kâtipliğe Dr. Ali Beyler seçildikten sonra, müzakereye geçilmiştir.

Evvelâ 932 senesi çalışmasını gösteren eski idare heyetinin senlik raporu o kunmuştur. Rapora göre, senelik bütçede 44004 lira varidat ve 26181 lira da masraf tahakkuk etmiştir.

932-933 senesindeki varidat, aza aidatı, iane, çiçek günü, bayram tebrik kartları, pul hâsılâtı, müsamere hâsilâtı, belediyenin yardımından ibarettir. Bunun yekûnu da 52000 liradır. Masrafa gelince, merkezi idare, şubeler masrafı, pul beyiyesi, alelâde yardım, veremlilere yardım, gidasız çocuklara yardım olmak üzre 36014 liradır.

932 senesi içinde umumî merkeze de 16398 lira gönderilmiştir.

Hilâliahmerin bir senelik yardımları bilhassa ilkmektep talebesinden gıdasız olanlara, muhtaç veremlilere yardım ve acıl yardımlardan ibarettir.

Gıdasız talebeye İstanbul mıntakasından 2724, Beşiktaşa 1551, Üsküdara 1379, Beyoğluna 1232, Kadıköyüne 630, Eyübe 373, Beykoza 306, Kartala 274, Adalara 41, Kanlıcaya 36 liralık yardım yapılmıştır.

İdare heyetinin raporu ve hesaplar muvafık görülerek aynen kabul edilmiş ve yeni idare heyeti seçilmiştir. Nizamnameye göre, eski idare heyetinden beş azanın kura ile çıkarılması ve yerine yeniden beş aza intihabı lâzım geliyordu. Çekilen kurada eski heyetten Dr. Ali Paşa, Dr. Kutsi B., Safiye H. Akil B. Necip B. idare heyetinden istifa etmiş telâkki edilerek intihaba başlandı. Bu zevat yine ekseriyetle idare heyetine seçildi.

Umumî merkez kongresinde İstanbulu temsil etmek üzre Ankaraya gidecek heyete Naci Paşa, İstanbul meb'usu Ziya, İbrahim Tali, Semaeddin, Celâl Sahir, Dr. Ali Paşa ve Ferit beyler seçilmiştir.

İntihaptan sonra Eminönü kaza murahhası Mehmet Ali B. bütün Türkiyedeki türk bayraklarının yerli mallarından yapılarak yalnız Hilâliahmer menfeatine satılmasını teklif etti. Bu teklifin merkezi umumî kongresine İstanbul namına bildirilmesi kararlaştırlmıştır. Propağanda maksadiyla sulh zamanında Hilâliahmerin faaliyetini gösteren bir film ve broşür neşrinin merkezi umumiden recası kararlaştırılarak kongreye nihayet verildi.

Maarifte

Diş tababeti talebesinin kongresi

Darülfünun Diş tababeti şubesi Talebe Cemiyeti tarafından evvelki gece Galatasaray lisesi konferans salonunda bir konser verilmiştir. Konser programı garp musikisinin klâsik parçalarından ibaretti. Gençler programının tatbikında muvaffak olmuşlardır. Keman ve piyanoda çalınan parçalar davetlilerin takdirini celbetmiştir.

Galatasarayda ıslahat

Yeni Galatasaray lisesi müdürü Ankarada vekâletle temasa başlamıştır. Mektepte yeniden esaslı ıslahat yapılacaktır. Mektep idaresinde de bazı tadilât yapılacağı ve bu meyanda sınıflarda mubassır bulunması usulünün kaldırılacağı zannedilmektedir.

Yeni ders senesi kadrosunda muallimler arasında mühim tebeddüller yapılacaktır. Mektebe yeni muavinler tayin edilecektir.

Feyziyede müsamere

Nişantaşındaki Feyziye lisesinde dün onuncu sınıf talebesi tarafından bir müsamere verilmiştir. Müsamere de Faruk Nafiz Beyin "Özyurt" piyesi temsil edilmiştir.Gençler piyesin temsilinde muvaffakıyet göstermişler ve alkışlanmışlardır. Bundan başka danslar, yapılmış, monologlar, alaturka şarkılar söylenmiştir. Bu meyanda 11 inci sınıftan Emel Hanım ve Hulki Beyin cümbüş sazı ile söyledikleri halk şarkıları çok alkışlanmıştır.

Seyfi Pş. gitti

Bazı teftişlerde bulunmak üzere İstanbula gelmiş olan gümrükler umum muhafaza kumandanı Seyfi Paşa Ankaraya dönmüştür.

Tamir edilen kablolar

İstanbul Deniz Ticaret Müdürlüğü Arnavutköy ile Vaniköy ve Rumelihisarı ile Kandilli arasındaki denizaltı kablolarını tamire başlamıştır.

Fener - 3 Süleymaniye - 1

(Başı 1 inci sahifede)

İkinci devrede Eyüplüleri daha canlı görüyoruz. Sağdan inen bir akında Anadolu korner yaptı. Sağ açıktan gelen topu sola atan Anadolu sağ hafı boş kalan sol açığın topu ortalaması ile sol iç güzel bir kafa ile topu bu devrenin ikinci dakikasında Anadolunun ağlarına taktı. Bu golün tesiri ile açılan Eyüplüler Anadolu kalesini sıkıştırdılar, fakat gol yok.. Bu esnada sağ açığa giden top ufak bir çalımdan ve Eyüp kalecisinin hatâsından ikinci golün ve hemen arkasından üçüncü golün yapılması üzerine oyun şiddetini arttırdı. Eyüplüler cidden güzel oynamağa başladılar ve on dakika zarfında biri penaltıdan olmak üzere beraberlik sayılarını yaptılar Oyunun bundan sonrası o kadar zevkli oldu ki bu maçın ikinci kümede iki takım olduğuna insanın inanamıyacağı geliyordu. Hakemin düdüğü son defa çalmadan biraz evvel de Anadolunun dördüncü ve galibiyet golünü çalmıştı. Bu golle Anadolu bu gün için puvan adedile kümenin başına geçmiştir. İki takım da fevkalâde denilecek kadar güzel oynamıştır.

Fener - Süleymaniye

Son maçı Fenerbahçe ile Süleymaniye takımları yaptı. Bu maçın tafsilâtını hülâsa etmek lâzım gelirse, Süleymaniye oyunu kazanmaktan ziyade mağlûp olmamak için oynadı ve hattâ oyunun son dakikalarına kadar da muvaffak oldu. Maç başladığı zaman Süleymaniye muhacimlerini beş değil, dört, muavinleri ise üçten bir fazlasile dört görüyorduk. Sol iç muhacim birbuçuk saatlik müddet zarfında Zekinin yanından iki dakika olsun ayrılmadı. Birinci devrede Süleymaniyeliler orta muavinleri Bülent Beyin uzaktan çektiği bir favülden ilk ve son gollerini kazandılar. Bu gol Fenerlileri çok asabileştirdi. Halbuki bu asabilik onlara pek pahalıya mal olabilirdi. Bilhassa muhacim hattında Fikret ayağının rahatsız bulunmasından dolayı sağ içte kâfi derecede koşamıyor, Zeki esasen daima için üç dört oyuncu tarafından marke edilmiş bir halde, diğerleri de daima kontrölde bulunan Fener muhacimlerinden gol beklemek hatâ idi. Birinci devre bu suretle Fenerin 1 - 0 mağlûbiyetile bitti. İkinci devrede Şaban sağ içe, Fikret en eski mevkii sol açığa geçti. İşte bundan sonradır ki Fener muhacimleri biraz boş kalabildiler ve Süleymaniye kalesini mütemadiyen şüt yağmuruna aldılar, bu esnada sağ taraftan gelen bir şandeli Fener muhacimleri gole tahvil ettiler. Bu gole Süleymaniye itiraz etti ve sahayı terketmek hatâsını gösterdi, halbuki bu gol goldü ve itiraz doğru değildi. Oyuna devam için top ortaya geldiği zaman Süleymaniyeli müdafi Ruhi sahadan çıktı ve Süleymaniye on kişi ile oyuna devam etti. Bu suretle Fikretin atamadığı penaltıdan sonra Fener beraberliği temin etmiş ve galibiyet sayılarının arkasından koşmağa başlamıştı. Artık top hep Fener oyuncularında idi. Süleymaniyeliler Fenerlilerin yanında gölge gibi oynuyorlar. Oyunun son dakikaları yanaştı, tribünlerden Fener taraftarları çok meyus idiler. Bu beraberlik Beşiktaşa çok yarayacak, puvanlar müsavi olacaktı. Daha yedi dakika var ki oyun beraberlikten çıkmadı. On kişi ile oynayan Süleymaniye topu sağa, sola hep taca atıyorlar , vakit kazanıyorlardı. Bu sıkıştırma arasında soldan gelen bir topu Muzaffer Süleymaniye ağlarına taktı ve arkasından Zekinin güzel bir frikiki üçüncü golü kaydetmişti. Süleymaniye mağlûbiyeti kabul etmiş bir halde oyunun son düdüğünü bekliyorlardı. Dördüncü golün yapılmasına ramak kalmıştı ki uzun bir düdük maçın bittiğini ilân etti. Süleymaniyelileri bu maçta gösterdikleri çok güzel, enerjik bir oyunla tebrik etmeği bir vazife biliyoruz. Fenerbahçeliler için de Fikretin badema sol açıkta oynamasını, hem kendileri, hem de Türk futbolü için daha faydalı görüyoruz.

Fenerbahçe stadında :

İlk maçı küçükler şampiyonası için Kasımpaşa ile Süleymasiye yapacaktı. Fakat Süleymaniye gelmediği için Kasımpaşa hükmen galip addedildi. İkinci karşılaşma Vefa küçükleriyle Fenerli küçükler arasında oldu. Fenerliler, geçenlerde kendilerini mağlup eden takiplerini 7-0 ne yerek güzel bir intikam aldılar.

Vefa - Beykoz B takımları maçında Beykoz 4 - 0 galip geldi. İkinci küme Şampiyonasında Beylerbeyi Kasımpaşaya 4-2 yenildi.

Son maçı Beykoz - Vefa Kumkapı birinci takımları oynadı.

Vefa-Kumkapı sahaya şöyle çıktı :

Halık, Saim, Süleyman, Namık, Naci, Mustafa, Cemil, Gazi, Muhteşem, Yahya.

Beykoz takımı da şöyle idi:

Nihat, Sedat, Nebi, Sait, Mehmet,Feridun, Baha'dır, Rıdvan, Şahap, Lütfi, Necdet.

Hakem Sait Salâheddin Beydi.

Oyun Vefalıların hücümü ile başladı ve Yeşil - Beyazlılar daha dördüncü dakikada Muhteşemin ayağıyle ilk gollerini kazandılar. Oyunun bundan sonrası iki tarafın müsavi tazyiki altında geçti ve birinci devre bu netice ile bitti.

İkinci devrede oyun hararet kesbetmişti. Maamafih iki tarafta gol çıkaramıyorlardı. 35 inci dakikada Vefa aleyhine verilen bir penaltıdan Beykoz, beraberliği temin etti. Maamafih Vefalılar 42 inci dakikada yine penaltıdan bir gol daha yaparak maçı 2-1 galip bitirdileri.

Güreş birincilikleri..

İstanbul güreş birincilikleri de dün Beyoğlunda Halk Fırkası binasında yapıldı. Birinciliklere on biri Vefa-Kumkapıdan, yedisi Haliçten ve biri de Anadoludan olmak üzere 16 güreşçi iştirak etmiştir.

Neticeler ve muhtelif sikletlerde derece alanlar şunlardır:

56 kiloda - Birinci: Vefa - Kumkapıdan Ali,

61 kiloda - Birinci, Vefa - Kumkapıdan Kâmil, ikinci Haliçten Servet.

66 kiloda - Birinci, Vefa - Kumkapıdan İsmail, İkinci Vefa,K.K dan. Yaşar, üçüncü, Vefa- Kumkapıdan Mehmet Ali.

72 kiloda - Birinci: Vefa - Kumkapıdan Saim, ikinci Haliçten Yusuf Aslan, üçüncü Vefa - Kumkapıdan Ömer.

79 kiloda - Birinci: Vefa - Kumkapıdan Ahmet, ikinci Vefa - Kumkapıdan, Ahmet.

87 kiloda : Yapılmamıştır.

En ağır da : Birinci Haliçten Çoban Mehmet, ikinci Vefa - Kumkapıdan Adnan.

Umumî tasnifte Vefa - Kumkapı 23 puanla İstanbul şampiyonluğunu muhafaza etmiş, haliç 7 puanla ikinci olmuştur .

Basketbol, Voleybol

Mıntaka basketbol ve voleybol birinciliklerine Galatasaray salonunda devam edilmiştir. Basketbolda Hilâl Galtasaraya 35-18 yenmiştir.

Voleybolda Fenerbahçe Beşiktaşı 15-10, 15-11 yenmiş, İstanbulspor - Eyüp maçı iki tarafın anlaşmasiyle tehir edilmiş ve Kasımpaşa gelmediği için Süleymaniye hükmen galip sayılmıştır.

İç ödünçlemede Savaş

(Başı 1 inci sahifede)

dımlaşma olacaktır. Yalnız yardım kabul etmeğe fırsat bulan bir varlık, aldığı yardımı ağıra öder. Karşılığını aynen bir yardımla ödeyebilen varlığın önündedir ki, bütün dünya saygı ile eğilir. Biz, kendi kendilerine ve biribirlerine inananların yolundayız. Biz yolların en doğrusu üzerindeyiz.

Amasyada tahviller kapışıldı

AMASYA, 20 A.A. — Burası için gönderilen istikrazı dahilî der hal satılmış ve Ziraat bankası yeniden tahvil getirtmek mecburiyetinde kalmıştır. Halkınız bu millî işe büyük bir ehemmiyet ve kıymet vermektedir.

Halkevlerinde konferanslar

ZONGULDAK, 20 A.A. — Dün gece Halk fırkası salonunda fırka reisi tarafından fırka programının izahı yolunda Zirrat Bankası memuru Fevzi Bey tarafından Ergani istikrazının iktısadî ve millî kıymet ve ehemmiyeti hakkında mühim konferanslar verilmiş ve büyük bir halk kütlesi tarafından dinlenilmiştir. Konferansları müteakip Halkevinin yeni heyeti şen ve genç kızlardan mürekkep musiki heyeti bir konser vermiş ve çok alkışlanmıştır.

MERSİN, 20 A.A. — Bugün Halkevinde dahilî istikraz hakkında Maliye müfettişi Celâlettin Sait Bey tarafından bir konferans verilmiş ve konferansta vali, belediye, fırka reisleriyle memurlar ve kalabalık halk bulunmuştur.

Mersine gönderilmiş olan tahviller bu bir iki gün içinde tamamen satılacaktır. Yeni tahvil getirtilmesine lüzum hâsıl olacağı kuvvetle muhtemeldir.

DENİZLİ, 21 A.A. — Halkevi salonunda Maarif müdürü Şevket Bey tarafından dil inkılâbının vereceği neticeler ve Saraçoğlu Rağıp Bey tarafından Ergani hattının temin edeceği faydalar hakkında iki konferans verilmiştir.

Paltolar atıldı

Dün halk güzel bir bahar havası geçirdi

Paskalyanın ilk cuması İstanbulda Ortodokslar tarafından hususi bir kudsiyet atfiyle tesit edilmektedir. Paskalyadan sonra gelen bu ilk cuma bir hafta devam eden Balıklı panayırının da ilk günüdür.

Dün Balıklı panayırı başlamış, Balıklı ve civarı kırlar binlerce insanla dolmuştur. Panayıra yalnız Ortodokslar değil, cuma tatilinden bilistifade herkes gitmiş, havanın da güzel olması bu sene her seneden daha fazla kalabalık olmasını mücip olmuştur.

Dün İstanbul hemen hemen baharın da ilk gününü yaşamış. Şimdiye kadar kırlara çıkılamıyacak kadar bozuk giden havalar dün müsadekâr davranmış, aylardan beri evlerinden dışarı çıkamayıp kır havasına hasret çekenler kırlara dokülmüşlerdir.

Tramvay şirketi dün Balıklı panayiri dolayısile Topkapı ve Yedikule hattındaki arabalarının miktarının arttırdığı gibi, Bakırköy - Sirkeci servisi yapan otobüsler de durmaksızın işlemişlerdir.

Dün bir çok kimseler de Boğaza, Adalara ve sahil yerlere gidip eğlenmişlerdir. Büyüzden Seyrisefaini Şirketi Hayriye ve Haliç vapurlarının sabah ve akşam seferleri çok kalabalık olmuştur.

Hülâsa itibariyle İstanbullular dün senenin en neşeli gününü yaşamışlardır.

Gelen karşılıklar

Liste: (32)

Sadme: Çarpma. Saik: Götüren. Samiin: Dinliyenler. Sebep: Bağlantı. Secde: Yere kapanma. Seher: Tançağı. Serap: Pusarık (K. T.) den. Sicil: Kütük. Sihir: Büyü. Siper: Koruk, korunuk (Korumaktan). Sır: Gizli. Sitayiş: Övme, öğme. Sitem: Soğun. Sütun: Direk, dizi.

14 üncü ilk mektep muallimleri

* * *

Liste (33)

Rahat: dinlenme. Rica: yalvarmak. Risale: Yazılmış şey. Rüşvet: Rivayet: dile düşen şey. Riza: istek. Ruh: öz. Ruhani: tanrılık. Ruhsat: izin. Rükün: temel, parça. Rüşt: doğru düşünme. Rütbe: Basamak.

17 inci mektep muallimleri

* * *

34 ücnü liste

Sadme: Çarpma. Saik: Götüren, ileten. Samiin: Dinleyenler. Sebep: Secde: Yere kapanmak. Seher: Tan ışığı. Serap: Sicil: Ad, geçmiş kütüğü. Sihir: Büyü, göz bağcılık. Siper: Korunak, kalkan. Sır: Saklı söz. Sitayiş: Övme. Sitem: Güç etme. Sütun: Taş: direk.

35 inci mektep okutma heyeti

* * *

34 üncü liste

Sadme: çarpma, vurma, yumruk. Saik: götüren, yapan. Samiin: dinleyenler. Sebep: yol, yapan. Secde: yere kapanma. Seher: gece sonu. Serap: pusarık, ılgımsalğım. Sicil: geçmiş kütüğü. Sihir: göz bacılık, büyücülük. Siper: kalkan, saçak, hendek, korunak. Sir: kapalı, gizli. Sitayiş: övme. Sitem: çıkışma, başakakma. Sütun: taşdirek.

Beyoğlu 31 inci mektep okutma heyeti

* * *

34 üncü liste

Sadme: Çarpma. Saik: Samiin: Dinleyiciler. Sebep: Dolayı. Seçde: Yere kapanma. Seher: Tan ışığı. Serap: Gölge, Görüntü. Sicil: Kütük. Sihir: Büyü. Siper: Önlük. Sir: Gizli. Sitayiş: Övme. Sitem: Söz dürtüsü. Sütun: Direk.

13 üncü mektep muallimleri

* * *

34 üncü liste

Sadme: Çarpma, tokuşturma. Saik: Götüren yaptıran. Samiin: Dinleyiciler. Sebep: Ötürü, dolayi. Secde: Yere kopanma. Seher: Tan ağarması. Serap: Yılgam. Sicil: Kütük. Sihir: Büyü. Siper: Gizlek. Sır: Gizli. Sitayiş: Öğüş. Sitem: Gücenme, çıkışma (Gileylik: korkük. Halkı söyler). Sütun: Direk, dikme,

Beyoğlu 3 üncü mektep muallimleri

* * *

34 üncü liste

Sadme: Çarpış. Saik: Samiin: Dinleyici. Sebep: Secde: Yüz sürme. Seher: Kuşluk. Serap: Sicil: Kütük. Sihir: Büyü. Siper: Kalkan. Sır: Saklı. Sitayiş. Öğme. Sitem: Başa kakma, dapa (Gedirde). Sütun: Direk.

11 inci mektep muallimleri

* * *

34 üncü liste

Sadme: Çarpma. Saik: Dürten, Yeden. Samiin: Dinleyiciler. Sebep: Ötürü. Secde: Yere kapanma. Saher: Tanönü. Serap: Algım, salğım. Sicil: Kütük. Sihir: Büyü. Siper: Sığmak. Sir: Gizli. Sitayiş: Öğüş. Sitem: Gücenme. Sütun: Direk,

Birinci mektep muallimleri

* * *

Liste (35)

Şafak: Alaca karanlık, günaçımı, ülka ğartı. Şeffaf: ışık geçirici, bulantısız, duru gösterişli, duru. Şefkat: acımak, sevgile, acımak, acıyarak sevmek. Şiar: yaratılış, yapış, ediş, gidiş, duruş, gösteriş, iz, ayrıltı. Şiddet: Sertlik, peklik, yorluk, keskinlik, sarplık, yavuzluk. Şifa: iyileşme, hastalığı, savma, sağlık. Şifahi: Ağızdan, söylenti. Şua: parıltı, işik. Şube: ayrıltı, bölük, dal, budak, bölüm. Şule: yalin, ışıcık, alev. Şüur: anlama, anlayış, seziş, us. Şüphe: Kestiremeyiş, ayıramayış, sanış, sağlamlaştırt edemeyiş, işkil, öyle mi?

Filorinalı Nâzım

* * *

35 inci liste

Şafak: güneş battıktan sonraki an (ufuk) da beliren kızıl aydınlık demektir (nihar) yani gün manasını da bildirdiğinden dilimizde güneş doğmadan önce kıranda beliren aydınlık manasında kullanılmıştır. Şafak sökmek güneşin doğacağı yerden gök yüzü aydınlamağa başlamak tan yeri ağırmak, şafak türkleşti. Şeffaf: türkleşmiştir. Şefkat: aciyıp esirkemek vesevmek, şefkat türkleşti. Şiar: huy, görenek, iz, bellilik. Şiddet: sertlik, katillik, artiklik, azgınlık, türkleşti. Şifa: hastalıktan kurtulma, eyi olma, Sağalma, şifa türkleşti. Şifahi: şifah dudak demek olan şefenin cem'i şifahen, ağız ile, dil ile, şifahi, ağızdan yani söyliyerek: (ifadei şifahiye), (şifahiyat) ağızdan çıkan, söylenen sözler, şifahi imtihan, bulunarak ağızdan söyleşmek suretile imtihan olmak tahriri imtihan karşılığı şifahi türkleşmiştir. Şua: güneş ışığı, güneşe bakılınca gözümüze tel tel iplik gibi görünen parlak ışık fizik istilâhı şua türkleşti. Şube: bölüntü, bölük, bir aslın fer'i türkleşti. Şule: alev. Şuur: bir şeyi eyi anlayip bilme, bir işin yapılmazdan önce sonunu düşünüp anlamak, bir şeyin mezayasını iyice anlamak, oranlamak, ermeklik. Şüphe: bir maddenin sihhat ve hakikatini kestirememekten zehinde hâsil olan tereddüt türkleşti.

Erenköy: Baha Haznedar oğlu

Romanyalı seyyahlar gittiler

İstanbula gelmiş olan Romen seyyah kafilesi dün akşam Daçya vapuru ile Köstenceye gitmişlerdir.

Polisle

Rahibe olmuş

Bir Yahudi kızını tanassur ettirmişler

Mısır çarşısı civarında Kuru kahvecilik eden Elyazar Efendinin kızı evvelce Saint Benoit mektebinde okuyormuş. Orada kızının dinî telkinler altında gören babası kızı mektepten almıştır. Fakat bu defa da babasından gizli mektebe gitmeğe başlamıştır. Bunun üzerine Elyazar Efendi kızını Mısırdaki akrabalarının nezdine göndermiştir. Kız orada da Rahipler mektebine gidip gelmeğe başlayınca akrabası meseleyi babasına yazmışlar ve kızı geri göndereceklerini bildirmişlerdir.

Bu arada Rahipler kıza 1500 frank vermişlermiş. Kız bu parayı alarak Rodosa gitmiştir. İstanbulda kızını beyhude bekliyen baba, Mısırdan kimsenin gelmediğini görünce, işi tahkik etmiş ve Matmazelin Rodosta rahiplerle beraber olduğunu öğrenince hemen kalkıp Rodosa gitmiş ve kızını ora da bulunmuştur. Lâkin kız 19 yaşında ve reşit olduğu için, Konsoloshanemiz bir şey yapamamış, sadece keyfiyeti Maarif Vekâletine bildirmiştir. Bunun üzerine de Elyazar Efendi dönüp gelmiştir. Zavallı adam diyor ki:

— Kızımı elimden aldılar, onun genç ve tecrübesiz düşüncesini suiistimal ettiler. Kendilerine okutmak için teslim ettiğim bir masum çocuğun böyle bir din propagandasına maruz kalacağını nasıl tahmin edebilirdim.

Şimdi, Romanyadaymış. Mektup aldım. Yakında da Fransaya götüreceklermiş.

Parayı kendisine misyonerler veriyor. Bütün seyahatlerde birinci mevkide götürüyorlar.

Çocuğa çarpan motosiklet

Mektep talebelerinden Abdullah edendiye Sarıyer iskelesinde Fırıncı Recep isminde birisinin motosikleti çarpmış, ağır surette yaralanmıştır.

Meryem ana kandilinden..

Büyükadada Karanfil mahallesinde oturan Marangoz Yordanın evinden yangın çıkmış, etrafa sirayetine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Yangın Meryemana kandilinden çıkmıştır.

Kadını boğmak istiyenler kim?

İki haydut Fındıklıda Dere içinde Fatma hanımın evine gündüz giderek kendilerine posta müvezzii süsü verip içeriye girdikten sonra kadını boğmağa teşebbüsle 47 lirasını aşırmışlardı.

Kadının tarif ettiği eşkâl üzerine bir çok kimselerin ifadeleri alınmıştır. Bu tahkikat esnasında Arnavut Kadir isminde bir adamın nezaret altına alınmasına lüzum görülmüştür.

Yeni neşriyat

Birinci Türk tarih kongresi

Geçen yaz tatilinde Ankarada toplanan birinci Türk Tarih kongresinde Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti âzası tarafından verilen konferanslarla kongrenin müzakere ve münakaşalarını ihtiva eden zabıtlardan 5 adedi İstanbulda Devlet Matbaası tarafından basılmıştır.

Türk medeniyetinin eskiliği, Türk ırkının muhtelif sahalarda ve tarihin her devrinde meydana getirdiği yüksek eserleri ilmî delillerile ve büyük bir vuzuh ile gösteren bu eseri ihtiva etmiyen her kütüphanede mühim bir boşluk var demektir.

Gülhane müsamereleri

Gülhane üçüncü müsameresine pazar günü saat on yedide muallim operatör M. Kemal Bey riyasetinde başlanmıştır.

Muallim Burhanettin Bey tarafından Üremie inzarında kılinik ve laboratuvarın mukayesevi ehemmiyeti hakkında gayet mühim ve kıymetli bir konferans verilmiştir.

Dr. Kemal Bey tarafından Adenitlerin Ultra - violet ile tedavisi söylenmiş, münakaşaya muallim Abdülkadir Süreyya, Nüzhet Şakir Beyler; Dr. İrfan Bey tarafından bir Angine de poitrine vak'ası taktim edilmiş, münakaşaya Abdülkadir Bey;

Dr. Necati Bey tarafından Miyomlu bir rahimde tuberculose vak'ası taktim edilmiş, münakaşaya muallim M. Kemal, Abdülkadir ve başmuavin Şükrü Beyler;

Dr. Salih Bey tarafından Henoch tipinde Purpura vak'ası gösterilmiş münakaşaya muallim Abdülkadir, Burhanettin Beyler;

Dr. Mevlût Bey tarafından Adison hastalığı söylenmiş, münakaşaya Dr. Nabi ve muallim Abdülkadir Beyler;

Dr. Rıza Bey tarafından ameliyatı muvaffakıyetle yapılmış ileri derecede metastaslı bir Mama karsinomu vak'ası taktim edilmiş, münakaşaya muallim Esat, Lütfi, Süreyya, Abdülkadir, M. Kemal ve operatör Burhanetin, Dr. Ahmet Beyler;

Dr. Muhtar Bey tarafından ateş tedavisile salâh bulmuş bir dumuru asabı basarî vak'ası gösterilmiş, münakaşaya muallim Niyazi İsmet Bey;

Dr. muallim Esat Bey tarafından edebiyatı tıbbiyede nadir görülen çok büyük unku rahim miyomu gösterilmiş, münakaşaya muallim Lütfi Bey; iştira ketmişlerdir.

Müsamereye saat on dokuzda nihayet verilmiştir.

Harpmalûllerine ve Şehit yetimlerine ikramiye

İstanbul Harpmalûlleri Cemiyeti Umumî merkezinden :

930, 931, ve 932 senelerinde tütün ikramiyelerini almayan şehityetimleri ve Harpmalûllerinin 10 seneliklerini alanlar da dahildir, mezkûr senelere ait ikramiyelerinin 933 Haziran tevziatile beraber verilmesi için Millî Müdafaa Vekâleti Celilesinden 12 Mart 933 tarih ve 457 nümero ile bütün Kolordular vasıtasile askerlik şubelerine tebliğat yapılmıştır. Bu gibi meslekdaşlarımızın ve şehit yetimlerinin 10 Mayıs 933 tarihine kadar behemehal askerlik şubelerine müracaat etmeleri lâzımdır.

1491

Ziraat Vekâletinden:

Ankara'da Yüksek Ziraat ve Baytar mektepleri civarında inşa edilmekte bulunan talebe pansiyonu, Rektörlük binası, Teşrih, Teşrihi Marazî, Zootekni Enstitüleri ve Süthane ve Şaraphane binalarının kalorifer tesisatı yirmi bir gün müddetle kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır.

Mezkûr tesisatın münakasa evrakı elli lira mukabilinde Vekâlette Yüksek Mektep ve Enstitüler Bürosu Müdürlüğünden alınacaktır. Taliplerin münakasa şartnamesinde yazılan vesikalarla ve kendi tekliflerinin yüzde yedi buçuk nisbetinde muvakkat teminatlari le birlikte ihale günü olan 26-4-933 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 te Vekâlette müracaatları ilân olunur. (1494) 1659

Teminat olarak nakit, çek kabul olunmaz.

EV SAHİPLERİ
İNŞAAT MÜTEAHHİTLERİ
TÜCCARLAR

Eğer kuru kereste isterseniz bayinizden mutlaka

ZINGAL Mallarını arayınız

İstanbul, Eminönü Taş Han

Köknar ve Çam: Havada tabiî kurutulmuş veya esaslı bir metot dahilinde sun'î olarak fırınlarda kurutulmuştur.

Üç nevi vardır:

Marangozluk işlerinde kullanılan MAVİ MARKA
İnşaat işlerinde kullanılan KIRMIZI MARKA
Betonaj işlerinde kullanılan YEŞİL MARKA

Kayın Ağacı: Tabiî veya sun'î olarak kurutulmuş ve kaynatılmış

MAVİ MARKA: Ekstra prima
KIRMIZI MARKA: Normal
YEŞİL MARKA: Harcı âlem

Diğer Mamulât: İşlenmiş tahta kayın ağacından Parke: Kaynatılmış ve kurutulmuş.

Muhtelif modellerde sandıklar, her türlü ambalâj için hususî talaş.

Ahşap İnşaat: Duvarlar soğuğa ve sıcağa karşı tecrit edilmiş bir tarzda modern ahşap evler.

Tahtadan yapılmış bahçe parmaklıkları - Standarize edilmiş şitlerde tavuk kümesleri - Direkler - Maden iskele kerestesi - Travers - Yakmağa mahsus odun ve sandık içerisinde odun kömürü. (1965) 1885

SEYRİSEFAİN

Merkez acenta: Galata Köprübaşı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdar zade H. 2,3740.

İZMİR - PİRE - İSKENDERİYE POSTASI

"İZMİR" 25 Nisan Salı 11 de Galata rıhtımından kalkar

Sadıkzade Biraderler Vapurları

Karadeniz Postası

SAKARYA

Vapuru 24 Nisan

PAZARTESİ

saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize) ye azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet hanı altında acentalığma müracaat. Tele.22134. (210[illegible])

İnhisarlar İdaresinden:

Cibali fabrikasında 1-6-933 tarihinden itibaren bir sene zarfında teraküm edecek kâğıt kırpıntılarının satılacağı 15 ve 20-4-933 tarihli gazetelerle ilân olunmuştu.

Mukavelenamesine riayet etmiyen sabık müteahhide ait olup elyevm ambarlarımızda mevcut tahminen (60.000) kilo ile 31-5-933 tarihine kadar teraküm edeceği tahmin olunan (30.000) kilo ki cem'an (90,000) kilosu 25-4-933 tarihine müsadif salı günü saat 14te pazarlıkla satılacaktır.

Taliplerin Cibalideki İnhisarlar Satış komisyonuna müracaatları ilân olunur. (T)

Görülmemiş

Parlak bir muvaffakıyet

Ademi iktidara, Belgevşekliğine ve zafiyeti umumiyeye karşı kat'î tesir gösteren

GLANDOKRATİN

Meşhur Prof. Brown Sesquart ve Steinach'ın keşfidir. Kadın ve erkek farkı yoktur. Her kutu derununda türkçe olarak tarifesi mevcuttur. Her eczanede bulunur. Fiatı 200 kuruştur. Umum deposu: İst. Bakçekapı'da ZAMAN ecza deposudur.

1694 (1407)

PERTEV

MÜSTAHZARATI
FABRİKASI

İLK TÜRK MEVADDI TIBBİYE VE İTRİYAT FABRİKASI

BAŞLICA MÜSTAHZARATI:
Krem Pertev — Dudak boyaları
Petrolin Pertev — Kolonyalar
Tıraş Pudraları — Esanslar V. S. V. S.

Ecnebi Markalarından Çok Daha Ucuz Nefaseçe Pek Daha Mükemmeldir.

[1342]

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

18-4-933 tarihinde muhtelif gazetelerle ilân edilen eşyadan aşağıda fasıl numarası ve kıymeti muharrer olanlar hizalarında yazılı tarihlerde gümrük resmi aranılmaksızın satılacaktır. Talipler müzayede şartnamesini komisyondan alabilecekleri gibi eşyayı da İstanbul ve Galata Gümrüklerindeki mahalli mahsuslarında görebilirler. Mezkûr tarihlerde saat 14 te kıymetinin yüzde 7,5 derecesinde teminat akçelerini hamilen Başmüdürlükteki komisyona müracaatları. (1764)

Fasıl N.	Kap adedi	Muhammen kıymeti Lira	Muhammen kıymeti Kuruş	Müzayede tarihi		Cinsi eşya
2	155	910	22	13 Mayıs	933	Konserve süt hülâsaları yağ ve saire.
3	79	283	60	20 Mayıs	933	Hububat, mekûlât kola ve saire.
4	86	455	80	27 Mayıs	933	Muhtelif konserve.
7	16	74	75	5 Haziran	933	Muhtelif yağlar
9	11	39	91	13 Haziran	933	Tohum ve nebatî kökler.
10	83	444	60	21 Haziran	933	Muhtelif hayvanat tüyleri ve saire.
12	8	12	20	29 Haziran	933	Sun'î gübreler.

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Maltepe Askerî lisesi ihtiyacı için 50 takım maa serpuş dahilî elbise 22-4-933 cumartesi günü saat 11 de pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin şartname ve örneğini görmek için her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (615) (1754)

Süt veren annelere **Fosfatlı Şark Malt Hülâsası** Kullanınız sütünüzü arttırır Çocukların kemiklerini Kuvvetlendirir (1341)

Asipirol Necati, grip, nezle baş ve diş ağrılarının kat'î ilâcıdır. Deposu: Bahçe-kapıda Salih Necati eczanesi 2010 (2153)

Çocuk haftası 23 Nisan Pazar günü başlıyor

İPEKİŞ

Kendi atölyelerinde

SİPARİŞ ÜZERİNE:

1 yaşından 12 yaşına kadar kız ve erkek çocuklar için: Her Türlü

Elbise ve mantolar, çamaşırlar, şapka ve bereler, eşarplar ve saire yapmaktadır.

NİÇİN GÜZEL VE UCUZ?

Mini mini yavrularımızın üst başları için normal fiyattan kumaş satın alıp bunu en yüksek bir terziye yaptırmak size pahalıya mal olacaktır. İPEKİŞ mağazaları en lüks ipeklilerinden ve yünlülerinden her gün artmakta olan her renkteki binlerce parça kumaşı, kendi atölyesindeki en yüksek makastarlara tevdi ederek, sizin hatta evinizde bizzat dikmek suretile mal edeceğiniz fiyattan daha ucuza yapmaktadır.

[2260] 2058

[1832]

İkramiyeli % 5 faizli 1933 istikrazına ait ilân:

Maliye Vekâletinden:

14-12-932 tarih ve 2094 numaralı kanun mucibince hâsılı Fevzipaşa - Diyarbekir demiryolunun Şefkatli istasyonundan sonra olan kısmının inşasına tahsis edilmek üzere yapılacak 12,000,000 liralık istikrazın "A" tertibini teşkil eden 4,000,000 liralık kısmının kayıt muamelesine 1 Nisan 933 te başlanacak ve bu müddet bir ay devam ederek 30 nisan 933 akşamı bitecektir.

1 — Bu istikraz üç müsavi tertipte ve beheri yirmişer liralık itibarî kıymette hâmiline muharrer tahvillerle yapılacaktır.

2 — Her tertip birden iki yüz bine kadar numarayı taşıyacaktır.

3 — Bu itibarla tam tahvil altmış lira itibari kıymetinde olup bunun için her tertibe ait yirmi liralık tahvil tam tahvilin üçte birini temsil eder ve ikramiyelere de o nisbette iştirak hakkını verir.

4 — Bu defa kayit muamelesine başlanan " A " tertibine ait tahvillerin ihraç fiatı yüzde doksan beş olarak tesbit edilmiştir. Yani yirmi liralık bir tahvil bu müddet zarfında on dokuz liraya satılacaktır.

5 — İstikrazın faizi % 5 tir. Bunun için her tahvil bir lira kıymetinde yirmi kuponu taşıyacaktır.

6 — Faizden başka senede iki defa 16 nisan ve 16 teşrinievvel tarihlerinde yapılacak keşidelerde kazanan numaralara aşağıda yazılı ikramiyeler tevzi olunur.

Adet	Türk lirası beherine	Yekûn Türk Lirası
2	30,000	60,000
2	15,000	30,000
6	3,000	18,000
12	909	10,908
578	120	69,360
600		188,268

Yukarıda yazılı miktarlar tam tahvil üzerinden hesap ve tesbit edilmiş olup numarasına ikramiye isabet edecek tertip lerden her birine üçte biri tevzi edilecektir.

"Altı ayda bir yapılacak keşideler neticesi tevzi edilecek işbu ikramiye miktarlarının ne suretle hesap ve tesbit edilmiş olduğu ayrıca broşür halinde yapılan neşriyatla izah edilmiştir. Bu broşürlerin kayit muamelesini yapan bankalardan talep edilmesi.

7 — Faiz ve ikramiyeler bu istikrazın tamamen itfasına kadar her türlü resim ve vergilerden muaftır.

8 — Bu istikraz tahvilleri resmî devair ve müesseselerce hususî idare ve belediyelerce yapılacak müzayede, münakasa ve mukavelelerde teminat olarak itibarî kıymetleri üzerinden başabaş kabul edilir. Bundan başka hazinece satılmış ve satılacak olan millî emlâk bedellerinin ödenmesinde de başabaş alınır.

Kayit muamelâtı :

9 — Kayit muamelesi Türkiye Cümhuriyeti Merkez Bankası ile Ziraat, İş ve Emlâk Bankalarının merkez ve şubeleri tarafından her tarafta icra edilecektir. Bu bankalardan başka İstanbul'da Osmanlı, Sovyet Sosyalist Cümhuriyetleri İttihadı Ticareti Hariciye Bankası, Selânik, Kommerçiale, Franko - Asyatik, Amerikan Ekispres, Doyçe Bank, Doyçe Oryant Bank, Banko di Roma, Felemenk Bahri Sefit Bankalarile ayrıca ilân edilecek diğer bankalar tarafından da icra edilecektir.

10 — Bu defa yapılacak " A " tertibine ait kayit muamelesi için on dokuz liranın peşinen tediyesi mukabilinde yukarıda yazılı bankalar tarafından tahvillerin asılları yerine geçmek üzere gene hâmiline muharrer yirmi liralık muvakkat makbuz verilecektir.

11 — Muvakkat makbuzların asıllarile ne zaman değiştirileceği ayrıca ilân edilecektir.

1258 1527

KÖSELE PARÇASI SATIŞI

Beykoz kundura fabrikasında bulunan kösele parçaları müzayede ile toptan satılacaktır. Görmek istiyenlerin her gün müzayedeye iştirak için de 25 Nisan 1933 salı günü saat on birde fabrikaya müracaatları ilân olunur. (2288)

Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

HER YERDE ARAYINIZ (471) 1542

Evkaf müdiriyeti ilânları

Kömürün miktarı

Kilo					
100000	İstiranca	Vakıf	ormanlarının	Süpürge alan mevkiinden	
100000	"	"	"	Mertekli	"
200000	"	"	"	Kasap çeşmesi	"
200000	"	"	"	Büyük Egrek	"
250000	"	"	"	Kaleboyu	"
75000	"	"	"	Haydut pınar	"
30000	"	"	"	Haydut pınar yanik	"

Balâda mevki ve miktarları yazılı kömürlerin bir buçuk sene zarfına kat ve imali arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 1-5-933 pazartesi günü saat 15 tedir. Talip olanların İstanbul Evkaf müdürlüğünde Varidat müdürlüğüne müracaatları.

(1533) 1749

Saymocağı vakıf arazisinden Keçesuyu mevkiinde 6 dönüm Tarlanın üç senelik icarı arttırmaya çıkarılmıştır.

İhalesi 8-5-933 pazartesi günü saat 15 tedir. Talip olanların İstanbul evkaf müdüriyetinde varidat müdürlüğüne müracaatları. (1640) 1915

Çavuşbaşı Vakıf çiftlik binası önünde 20 dönüm tarlanın bir senelik icarı arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 8-5-933 pazartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin İstanbul evkaf müdürlüğünde varidat müdüriyetine müracaatları. (1641) 1916

Alemdağın'da Sultan çiftliği önünde çayırdan müfrez 15 dönüm Tarlanın üç senelik icarı arttırmaya çıkarılmıştır.

İhalesi 8-5-933 pazartesi günü saat 15 tedir. Talip olanların İstanbul Evkaf müdiriyetinde varidat müdürlüğüne müracaatları. (1642) 1917

Terkosda vaki Mandıracı çayırı otu
Terkosda vaki Silâhtarağa çayırı otu.
Terkos gölü sazları

Çatalca kazasına tabi Terkos nihayetinde Evkafa ait iki kıt'a çayırın 933 senesi otları ve Terkos gölünün bir senelik sazları arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 8-5-933 pazartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin İstanbul Evkaf müdiriyetinde Varidat müdürlüğüne müracaat eylemeleri. (1643) 1918

Alemdağında Reşadiye karyesinde vakfa ait 177 dönüm Tarlanın üç senelik icarı arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 8-5-933 pazartesi günü saat 15 te dir. Talip olanların İstanbul evkaf müdüriyetinde Varidat müdürlüğüne müracaatları. (1644) 1919

Çavuşbaşı vakıf çiftlik dahilinde Şimalen küçük göle garben küçük göle altında bed ile çıraklık deresini takiben Çavuşbaşı deresinde cenuben karanlık dereyi takiben kestane deresi şarkan Murat çeşme sile düz kestane büyük ve küçük gölgelik mevkiine kadar olan hudut ile mahdut mer'a ile dahilinde bulunan (200) dönüm tarla ve çiftlik karşısındaki sazlı tarla namile maruf 15 dönüm tarlanın üç senelik icarı arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 8-5-933 pazartesi günü saat 15 tedir. Talip olanların İstanbul evkaf müdiriyetinde varidat müdürlüğüne müracaatları. (1645). 1920

Osmanlı Bankası

1933 tarihli % 5 faizli ikramiyeli dahilî istikraz

Osmanlı Bankası, 1933 tarihli % 5 faizli ikramiyeli dahilî istikraz tahvillerine tayıt hususunda istifadeli şeraitle teshilât ibraz etmekte olduğunu umuma ilân eder. 1993

Muhterem vatandaş; **ASİPİN KENAN** Komprimeleri Sıhhat Vekâleti Celilesinin müsaadei mahsusasile imal edilen bu müstahzar seni Avrupadan gelen ve pahalı satılan muadillerindan kurtaracaktır. BAŞ AĞRISI, NEZLE, SOĞUK ALMA, GRİP gibi hastalıkların en birinci ilâcıdır. Kıymeti ve faidesi olmadığını isbat edene 10,000 lira ikramiye verilir. [1786]

Dr. İHSAN SAMİ İSTAFİLOKOK AŞISI istafilokoklardan mütevellit (ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı, arpacık) ve bütün cilt hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır. Divanyolu No. 189. (1391) 1788

Reçetelerinizin Büyük bir dikkat ve itina ile Hazırlandığı yer Beşir Kemal ve Mahmut Cevat Eczanesidir. [Sirkeci: ağzında.] Dörtyol [1340]

Ankara Milliyet Postası

Ankaralının Defteri

Yerinde bir müdahale..

Mustafa Kemal, uyanık; Dahiliye Vekili Nazım Bey..

Ankara, Eylâl, 1920

Vekillerin intihap usulü çok sakattır. Fakat bugünkü şerait içinde tabiî şekline de gidilemez. Her vekil, ayrı ayrı meclis tarafından intihap edilir. Bu yüzden Heyeti Vekile azası arasında tam bir tesanüt, tam bir fikir birliği olamaz. Bundan başka kabine reisinin mevkii, salâhiyeti de garip oluyor. Zaman olur ki, Heyeti Vekile Reisi meslek ve kanaat itibarile kendisinden büsbütün aykırı olan vekillerle teşriki mesaiye mecbur olur. Bununla beraber Mustafa Kemal Paşa bu meselede çok hassas, çok uyanıktır: Heyeti Vekile azalarının fikren ve kanaaten olmasa bile hissen, vicdanen, ahlâkan mütecanis bulunmalarına dikkat eder.

Geçenlerde Dahiliye Vekâleti intihabında Tokat meb'usu Nâzım Bey 98 rey ile Dahiliye Vekili oldu. Nâzım Bey sevilen bir zat değildir. Bilhassa hâli, vaziyeti, mesleği itimada lâyık görülmüyordu. Reis Paşa, bunun intihabına taraftar olmamıştı. Denilebilir ki bu intihap, ona inat için yapılmıştı. Nâzım Bey ve arkadaşları; intihabı kazanmak için çok çalışmışlardı. Yeni Dahiliye Vekili; intihaptan sonra hiç vakit geçirmedi, doğru vekâlete gitti. İşine başladı. Vaziyetinden çok emindi: Onu; memlekette icraî ve teşriî bütün salâhiyetleri câmi olan Büyük Millet Meclisi intihap etmişti. Ona kim ilişebilirdi?

Acaba Mustafa Kemal Paşa; bu intihaba gözyumacak mı? İşte bunu bilmiyordu.

* * *

Yeni Dahiliye Vekili Nâzım Bey dairesinde bir müddet çalıştıktan sonra Reis Paşayı ziyarete gitti. Hem teşekkür etmek, hem de talimat almak istiyordu. Mustafa Kemal Paşa; yeni Dahiliye Vekilini kabul etmedi, onunla görüşmek istemedi. Vaziyet, tuhaf bir şekil aldı: Meclisin salâhiyetine, kudretine o kadar hürmet eden ve bu salâhiyet ve kudreti sırasında herkesten ziyade müdafaa eden Heyeti icraiye Reisi Mustafa Kemal Paşa; meclisin yeni intihap ettiği Dahiliye Vekiline emniyet etmiyor. Onunla teşriki mesaiden kaçınıyor. Acaba bu kararını, bu hareketini nasıl müdafaa ve izah edecek?..

Mustafa Kemal Paşanın tahammülü, müsamahası muayyen bir hudutta dayanır, kalır: Her hangi bir hareket ve hâdise; büyük maksadı müteessir etmek istidadını gösterdi mi; hiç bir mülâhaza, vaziyete müdahalesine mâni olmaz.

Reis Paşanın kanaatine, malûmatına göre Nâzım Beyin mesleği, meşrebi millî davaya fayda vermez. Esasen bu zatın dürüst, değişmiyen bir mesleği yoktur. Son zamanlarda Ankarada yeni ve gizli bir takım faaliyetlerle alâkadar olmuştur. Nerede siyasî bir zümre teşekkül ederse, Nâzım Bey onların içindedir. Doğrudan doğruya veya bilvasıta ecnebi mahafilile temasta bulunduğu, hattâ ecnebiler tarafından muavenet gördüğü de söyleniyor. Bu rivayetlerin mahkeme huzurunda ispatı zordur. Fakat öyle şeyler var ki, şuyuu vukuundan daha fenadır. Nâzım Beyin "Halk İştirakiyun Fırkası,, diye ne olduğu belirsiz bir fırka teşkil ettiği de meçhul değildir. Bu teşekkül, millî bir mahiyet taşımıyor. Gayrimillî bir teşekkülün başında bulunan bu adam, millî Türkiyenin Dahiliye Vekili olabilir mi?

Mustafa Kemal Paşa; mes'uliyeti üzerine aldı. Yeni Dahiliye Vekilini kabul etmedi. Ertesi gün meclisin hafî bir celsesinde bu adam hakkında bildiklerini, işittiklerini mebuslara izah etti. Neticede Tokat meb'usu Nâzım Bey, Dahiliye Vekâletinden istifaya mecbur oldu. Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmetinde; Nâzım Bey gibi bir adam, sengi kaza gibi bir günlük Dahiliye Vekili olmuştur.

MİLLİCİ

DOKTOR
Rusçuklu Hakkı
Galatasarayda Kanzük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartımanda 1 numara.
1483

RESSAMLARA
Artistik ve etüt yağlı ve sulu boya ve malzemesinin bütün çeşitlerini İst. Necati Memduh'ta bulacaksınız. (2070)

Dünkü maç

Ankara gücü 8 Edirne muhteliti 0

ANKARA, 21 A.A. — Muhafız ve Ankara güçleriyle birer maç yapmak üzere şehrimize gelen Edirne muhteliti bugün ilk maçını İstiklâl sahasında kalabalık bir seyirci önünde Ankaragücü ile yaptı Hava çok güzel ve hakem Muhafız gücünden Sedat Beydi.

Oyun baştan nihayete kadar Ankara gücünün hâkimiyeti altında geçti ve neticede Ankara gücü biri penaltıdan olmak üzere birinci devrenin dört, on dört, yirmi üç, otuz, otuz ikinci dakikalarında beş ve ikinci devrenin de orta ve sonlarına buna daha üç sayı ekliyerek 8-0 galip gelmiştir. Golleri penaltı hariç olmak üzere birini Alâeddin, üçünü Nevzat, diğer üçünü de Abdi, Hüseyin ve İhsan yapmışlardır. Edirneliler sahaya yabancı olmakla ve henüz tren yorgunluğunu üzerlerinde taşımakla beraber gayet seri oynuyorlardı. Bilhassa ikinci devrede gol atmaktan ziyade Ankara gücüne karşı bir müdafaa sistemi takip etselerdi sayı adedi bu kadar olmıyacaktı..

3 üncü kolordu ilânları

Birinci muhabere alayındaki 100 araba gübre pazarlıkla satılacaktır. İhalesi 26 nisan 933 çarşamba günü saat 11 dedir. İsteklilerin gübreyi görmek üzere her gün birinci muhabere alayma ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. Sa. Al. Ko. na gelmeleri. (1712)
2034

* * *

3. K. O. Kıt'a ve müessese leri için 160,000 kilo odun pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 24 Nisan 933 pazartesi günü saat 14,30 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığına iştirak için mezkûr gün ve saatinden evvel Fındıklıda 3. K. O. Sa. Al. komisyonuna müracaatları.
(102 (1731) 2040

* * *

Hava ihtiyacı için Çelik çubuk, Demir Çelik saç, Demir saç, Köşebent demiri pazarlıkla satın alınacaktır.

İhalesi 26-4-933 çarşamba günü saat 14 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak içinde o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. satın alma koimsyonuna müracaatları. (103) (1732)
2041

DOKTOR
Hafız CEMAL
Dahiliye hastalıkları mütehassısı
Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5 e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahili hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul: 22.398.
1480

Günde 70 bin mektup

Ankara posta merkezinde bir saat - Post restant mektupların sahipleri kimlerdir?

Postahane nasıl çalışır? - Gişeler kafi değilmi? Posta kutularına halkın itimat ve rağbet etmesi lâzımdır - Ankaranın ehemmiyetile mütenasip bir posta ve telgraf binasına ihtiyaç vardır!...

Müvezziler mektupları ayırıyorlar..

ANKARA, 20 (Milliyet) — Ankara, da en işlek müessese, şüphe yokki; Posta ve Telgraf binasıdır. Genç, ihtiyar, tüccar, işçi, memur, ecnebi, yerli herkesin, her vakit alâkadar olduğu bu müessese günün hemen her saatinde dolar dolar, boşalır.. .

Yaptığımız ufak bir tetkik neticesinde karilerimize haber verelim ki; her gün Ankara Postahanesi on bine yakın âdi, altı yüz hususî taahhütlü, altı bine yakın da resmî taahhütlü mektup alır ve sevkeder.

Öğleden sonra, saat üçü geçince gişelerin önünde bekleme klâzımdır. Gişelerde bulunan memurlardan dördü âdi mektupları, üçü de taahhütlüleri almağa yetişemez. İdarenin ilân ve ricasına rağmen halk pulunu bizzat yapıştırıp kutulara atmadığından ve bozuk para getirmediğinden dolayı bu izdiham tabiî olarak bazı saatlerde müz'iç bir şekil alıyor.

Hele ay başlarından aym ortasına kadar havale gişelerinde bekliyenler yüzlere balığ olur. Bugünlerde Ankaradan para gönderenlerin adedi günde beş yüz kişidir. Aym on beşinden sonra sekiz yüz ile bin arasında tehalüf eder. Alanlar i-

Ankara Posta Müdürü Hâmit Bey

se günde nihayet yüz elli kişidir. Havale kısmında altı memur çalışır. Paket kısmı ise başlı başına bir âlemdir. Ankaradan günde iki yüz kadar paket gider ve üç yüz kadar gelir. Bu paketlerin kısmı küllisi ticaridir ve sikletleri yirmi ile otuz kilo arasındadır. Bunlar hergün bir vagon işgal eder.

Postahanemizin beş yüz posta kutusu vardır. Bunların aboneleri tacirler, sefa-

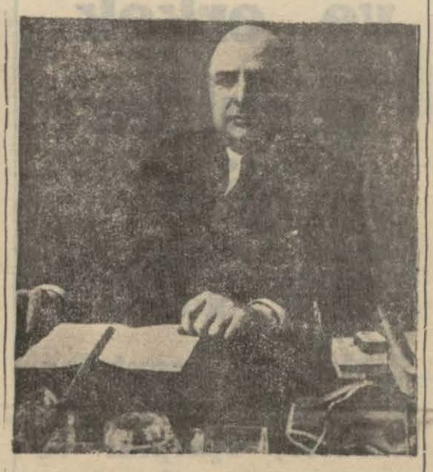

Emlâk ve Eytam Bankası Ankara Merkez Müdürlüğüne tayin edilen İzzet Bey

rethaneler, gazeteciler, komisyoncu gibi iş adamlarıdır. Her posta geldikçe bu kutuların önü tevziatı bekleyen hademeler, kavaslar, askerler ile dolar. Ankara Postahanesinin postrestant işi hafiftir. Günde nihayet otuzu geçmiyen bu nevi mektupların sahipleri bazı geçici ecnebiler, ecnebi artistler ve genç âşıklardır..

* * *

Gişelerde İstanbul postası için altı buçuğa kadar mektup kabul edilir. Muhtelif yerler için alınan on binlerce mektup ve saire evvelâ bir kaba triyaj (tarama) ameliyesile keten çuvallara atılır, sonra ikinci bir tarama ile ait oldukları gözlere konur. Ankaradan yüz elli merkeze posta gider ve bu yüzelli merkezden bazıları yirmi kadar mülhakat postasını muhtevidir.

Bütün bu kadar karışık işler memurlar tarafından sükûnetle ve hayret edilecek kadar kısa zamanda süratle yapılır. Avrupada Viyanaya, Budapeşteye birer, Parise iki ve Almanyada Şark muhaberatına tavassut eden Oderberg şehrine de bir ki cem'an beş yere her gün buradan doğru postalar sevkedilir.

Avrupadan Ankaraya gelen muhabere evrakı takriben beş bin kadardır.

Gene Ankara posta merkezi Konya, Adana, İzmir gibi cenup ve cenubu şarkî postası olarak öğle trenile on beş bine yakın mektup gönderir.

İstanbul seyyarı bir merkez vaziyetindedir. Tren güzergâhında Pendiğe kadar bütün istasyonlara çantalarını bırakarak geçer. Adana, Kayseri, Sıvas, Samsuna giden seyyarlar da böyledir. Sıvas ve Samsun tarafına giden postalar tren günleri, yani haftada üç gündür. Kastamonu ve daha ilerisi de gene haftada üç gün Çankırı trenine tesadüf eden günlerde sevkolunur.

Ankaraya bir günde gelen mektupların adedi yirmi ile yirmi beş bin arasındadır. Biz dün sabah İstanbul postası geldiği vakit vaziyeti yakından gördük.

Tren sabah saat onu beş geçe istasyona giriyor. Posta otomobili de onu yirmi geçe postahaneye geliyor. Ayırma dairesine gelen mektupları oradaki memurlarla yirmi beş müvezzi alıyor. Dakikada bin mektuba Ankara damgasını ve geldiği saati basan bir makina ile bütün mektuplar damgadan geçiriliyor. Damgadan geçenler bir taraftan tarama ameliyesine tâbi tutuluyor. Sonra, ikinci ve sıkı bir tarama ile semt semt kutulara atılıyor. Bu yirmi beş müvezzi efendi saat on birde derhal sokaklara dağılıyor ve nihayet iki buçuğa kadar mektuplar sahiplerinin ellerine veriliyor.

Başmemurun Müdür Hâmit Beye getirdiği bu sabahki varide raporunda İstanbul postası 35 çantada: 12.300 âdi, 1.613 resmî taahhütlü, 985 hususî taahhütlü, 718 kartpostal, 300 havale ve 2.500 gazete olarak kaytılı idi. (Gazetenin bu kadar az gösterilmesi, bir kısmının tayyare, bir kısmının da trenle bayiler tarafından getirilmesinden dolaydır).

Bu, yalnız İstanbul treninin getirdiği postadır. Her gün şuradan, buradan gelenlerin yekûnunu da ilâve ederseniz bu kadar az memurla bu herkesi alâkadar eden, şikâyete çok müsteit büyük iş için ne kadar dikkat ve gayret sarfedildiği meydana çıkar.

* * *

Avrupada tahsil görmüş kimselerden bile işitiriz:

— Yahu şu gişelere bir kaç memur daha koyamazlar mı

Ne lüzumu var İdare, gişelerin kifayetinden bahsediyor, ben çok haklı buldum. O, Avrupa görmüş arkadaşlara sorarım. Oralarda mektuplarını gişe memurlarına mı verirlerdi, yoksa aldıkları pullapullayıp kutulara mı atarlardı?

Şehrimizin her tarafındaki kutular günde dört defa açılır. Posta idaresi medenî memleketlerde olduğu gibi halkın gişelere verecekleri bozuk para mukabilinde pul alıp yapıştırarak mektuplarını kutulara atmasını istiyor. O zaman bu izdihama meydan kalmıyacağı tabiîdir. İdarenin halktan diğer bir ricası da; adreslerin vâzıh ve okunaklı olarak yazılmasıdır.

Bu tavsiyelere riayet edildiği takdirde yılbaşlarında ve bayramlarda her günkü mektup adedinin on mislini bulduğu zamanlarda bile gişelerde kat'iyyen kalabalık görülmiyecek, idare de, halk ta rahat edecektir. Kutulara itimatsızlık göstermeğe lüzum yoktur. Bir defa tecrübe edilmesinin kâfi geleceğini idare temin etmektedir. Bu kadar mühim bir iş olan bir idareye halkımızın da yardımda bulunması lâzımdır.

* * *

Şu satırları yazarken bir arzumu da yazmaktan kendimi alamadım. Her yerde demiryolu istasyonlarile posta binaları en muhteşem binalardır. Bu iki müessese de beynelmilel mahiyette addolunurlar. Bizim posta ve telgraf binamız maalesef hem dar, hem de çok mütevazıdır. Gönül isterdi ki Ankaramızın bugünkü heybetile mütenasip ihtişamlı bir posta ve telgraf binamız olsun..

S. E.

İmar müdürlüğü

Yeni sene bütçe lâyihası hazırlandı

ANKARA, 21 (Telefonla) — Van gölü işletme idaresi ile Ankara şehri imar müdürlüğü yeni sene bütçe lâyihaları basılarak tevzi edilmiştir. Ankara şehri imar müdürlüğünün yeni sene kadrosunda plân ve harita kısmında mevcut iki adet 300 lira ücretli mühendisten biri fen işleri kısmına nakledilmiştir.

Mukaddem caddesinin tevsii dolayısile yapılmış olan istimlâklerden dolayı tahakkuk eden istihkaklara sarfedilmek üzere 100 bin liralık bir istikraz akdine bu müdürlüğün mezun olması için lâyihaya bir madde konmuştur.

Posta, telgraf ve telefon

ANKARA, 20 (Telefonla) — Posta ve Telgraf ve Telefon umum müdürlüğü teşkilâtı hakkında hazırlanan kanun lâyihasını hükûmet Meclise tevdi etmiştir.

Ankara SİNEMALARI

Yeni — Bu gece
Bu gece Dünyanın en büyük tenoru
Jean Kipura'nın
fevkalâde bir surette temsil ettiği şaheser
BİR GENCİN ŞARKISI
neşe zevk ve harikulâde bir ses.
İlâveten: Dünya haberleri bir de şort.

Bu gece — Kulüp
BATAKANE GÖLGELERİ
Hary Piel
Baştan sonuna kadar müheyyiç şahnelerle dolu aşk ve sergüzeşt filmi

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketinden:
Alpullu Şeker Fabrikasının İstanbul depolarından kristal toz şekeri atideki fiatla her isteyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.
Kristal Toz, Kilosu 36,75 Kuruş
Taşradan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mes'uliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.
Adres: İstanbul, Bahçekapı, 4 üncü Vakıf han 4 üncü kat, Telgraf adresi: İstanbul Şeker Telefon: 24470-79
1490